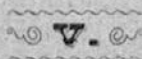

VESTNIK

ŠOLSKE DRUŽBE

SV. CIRILA in METODA.

Izdalo in založilo vodstvo.

V LJUBLJANI.

Tiskala »Katoliška Tiskarna«.

1891.

030029077

Po naredbi vis. c. kr. ministerstva za uk in bo-
 gočastje z dné 29. aprila 1878, št. 27 (Verordnungs-
 blatt des Ministeriums f. C. u. U. 1879, Nr. 27 pag. 81)
 je dovoljeno, da se razdeljujejo o posebnih prilikah,
 n. pr. pri vročitvi odpustnih spričeval, o patrijo-
 tičnih godovih ali pri drugih šolskih svečanostih
 učencem primerne knjige.

I., II. in IV. zvezek »Knjižnice družbe sv. Cirila
 in Metoda« so visoka šolska oblastva priporočala
 kot posebno primerna šolski mladini.

Knjige se naročajo pri vodstvu »Družbe sv. Cirila
 in Metoda« v Ljubljani ali pa po knjigarnah.

Knjižnica družbe sv. Cirila in Metoda.

I. zvezek: » Franc Jožef I. , cesar avstrijski«, strani 64, stane	— gld. 15 kr.
II. zvezek: » Rudolf Habsburški , oče avstrijske cesarske rodovine«, strani 77, stane	— » 20 »
100 izvodov vkup	15 » — »
III. zvezek: » Valentin Vodnik , prvi slovenski pesnik«, strani 58, stane	— » 15 »
IV. zvezek: » Junaki «, I. snopič, strani 88, stane	— » 25 »
100 izvodov vkup	20 » — »
V. zvezek: » Matej Ravnikar , trža- ško-koprski škof«, strani 36, stane	— » 10 »
100 izvodov vkup	8 » — »
VI. zvezek: » Valentin Vodnikove pesni «, strani 64, stane nev.	— » 15 »
vez.	— » 20 »
100 izvodov vkup nev.	10 » — »
» » vez.	15 » — »

II. C 33.564 c

Družbe sv. Cirila in Metoda

VI. velika skupščina

v Kámeniku, dné 23. julija 1891.

I. Družbino vodstvo je z vabilom dné 8. julija po slovenskih časnikih sklicalo podružnice in druge rodoljube ter prijatelje slovenskega šolstva h glavni skupščini v Kámenik. To prijazno planinsko mesto čutilo se je počasteno, da uprav v njegovi sredi se zberó zastopniki iz vseh slovenskih pokrajin k prijateljskemu razgovoru o težnjah in naporih slovenskega šolstva, ki osobito ob periferiji našega ozemlja še ni tako osnovano, kakor si želi vsako slovensko čuteče sree. Da smemo po pravici tako sklepati, svedoči slavnostni dan, kakeršnih je Kámenik le malo še doživel. Priprave in zališave za dostojni vsprejem dragih gostov bile so splošne — Kámenik je hotel pokazati, da je res uzorno slovensko mesto, ki se zaveda, kakošna naloga je družbi sv. Cirila in Metoda.

Skupni odhod udeležencev iz Ljubljane bil je napovedan z Rudolfovega kolodvora državne železnice. Krog 7. ure zjutraj bilo je ondi že živahno, prijatelj prijatelju je stiskal roko, veseleč se lepega

jutra, ki nam je oznanjalo krasen dan. Vožnja po novi železnici kámeniški je kaj prijazna, ker nudi potniku dokaj razlike in lep razgled na snežnobeke planine in v cvetne, zelene ravnine. Krog 9. ure privede hlaon kako poldrugo stotino udeležencev na kámeniški kolodvor, kjer jim naproti zadoné narodne arije, svirane po dobro vežbani kámeniški godbi. Ko izletniki zapusté vozove, vstopijo se v vrsto, kjer se vrši slavnostni vsprejem. Pod vodstvom mestnega župana Josipa Močnika zbrala so se slavna narodna društva z zastavami: Veterani; Ognjegasilno društvo; Čitalnica; Lira; Načelnístvo podružnice sv. Cirila in Metoda, in mnogo občinstva s skupščinarji, ki so že prej dospeli v Kámenik. Mestni župan Josip Močnik stopi pred prvomestnika družbe sv. Cirila in Metoda, obdanega od vodstvenih, nadzorništvenih in razsodništvenih članov, vodijo Tomo Zupana, ter spregovori približno tako-le:

„Slavna gospôda, čestiti skupščinarji in gostje!

Z veseljem navdala nas je Kámeničane vest, došla nam od častitega predsedništva družbe sv. Cirila in Metoda, da se bo vršila letošnja velika skupščina v našem mestu. Prihiteli ste, čestiti gostje, sém v obližje krasnih naših planin z vseh strani mile nam domovine na veliko skupščino prepotrebne družbe, kojega delo naj Vsegamogočni blagoslovi, zraven pa tudi ogledat si prijazno mestice in njega krasno okolico pod sivimi velikani.

V čast si šteje naše mesto, da bode danes med svoje zidovje sprejelo toliko odlične slovenske

gospode in zato. slavna gospôda, Vas v imenu mesta Kámenika in njegovih slovenskih društev pristrčno pozdravljam, želeč Vam, da bi veselo prebili nekoliko ur med nami. In v to svrho kličem Vam, čestiti gostje: Dobro došli! Živeli!“

Navdušeni živio- in slavaklici razlegajo se na okrog. — Zdaj pristopijo rodoljubne gospice: Linka Dralkova, Kristinica Janežič-eva, Rezika Karolnikova, Mici Koželj-eva in Barbika Medvedova ter podaré vsakemu udeležencu duhteč šopek svežih plaminskih cvetic.

Koj med tem pa prvomestnik županovemu nagovoru odgovori primeroma tako:

„Preblagorodni gospod mestni župan! Zahvaljujoč se Vam na prijaznem pozdravu stopamo sedaj s to zavestjo v Vaše mesto — da smo kot gostje k Vam dobro došli. Sprejmite nas torej za nekaj ur pod svoje dobrotno okrilje. Z vseh strani Slovenstva smo prihiteli do Vas najprej k resnemu delu — potem pa hoteč med Vami po nekolikem si odpočiti. Vaša iskrena dobrodošlica, g. župan, pa mi je priča, da bodo tudi odhajali tu od Vas vsi gostje po slovenskih pokrajinah — hvaleč, kako lep je Kámenik; kako plemenito čuteč njega župan; kako dobrega srca je tega mesta bivalstvo. — Častite góspice! Vé ste do Vas prihajajočim družbenikom družbe sv. Cirila in Metoda podelile krasnih cvetic, nabranih na višavah vaših gorá. Da ste poklonile cvetic, to mi je simbol, kako hočete s cvetjem trošiti trnjevo pot, ki jo hodi skoraj brezizjemno vsak, ki na vednostnem polji deluje za národovo oliko. A tudi to mi je simbol, da so Vaše cvetice brane uprav

v visokih goráh. Kar ima namreč najvišega slovenski narod, nad tem čuva družba sv. Cirila in Metoda. Mi delujemo, da bi se ohranila naša mladina zvesta Bogu, najvišemu v nebesih; cesarju, najvišemu v državi; slovenski domovini, najmileji nam zemlji na svetu! Slavna kámeniška narodna društva! Častiljivega utisa so mi Vaše ponosne vrsté. Kadar je bila monarhija v nevarnosti — branili ste jo Vi! Kadar Vašemu ožemu bližnjemu žuga nesreča — ob roki ste mu Vi! Kadar je pa sobrat potreben domorodnega pouka — učitelji ste mu Vi! Kadar se tuga polastuje Adamovega sinú — razvedrite ga z milo pesmijo Vi! — Pač lahko umevno mi je torej, da družbo sv. Cirila in Metoda, dóšlo danes zborovat v prijazni Kámenik, dobrotno pozdravljate tudi Vi. Saj družba sv. Cirila in Metoda strinja v sebi vse te čute, za katere delujete i Vi. — Zato Vam vsem, pa tudi vsakemu tù navzočemu bivalcu tega divnega mesta še posebej od naše družbe zahvalni in srčni odzdrav! („Živio“- in „slava“-klici.)“

Nato se uvrsti dolg sprevod ter z vibrajóčimi zastavami na čelu stopa za godbo, katera svira narodne koračnice, proti mestu. In tu kak prizor! Hiša za hišo je okrašena z dolgimi, semtertje skoraj tál se dotikajočimi zastavami v cesarskih in slovenskih barvah. Velikanska zastava pa vihra z nad prádavnega kámeniškega Malega Grada na griču, od koder se razlega mogočen strel, da odmeva na sever proti sivim planinam in na jug tija čez rodovitne ravnine. Dolga vrsta udeležencev slednjič dospé čez glavni trg, povsod prijazno pozdravljana, do Fišerjeve restavracije, kjer je kratek odmor za okrepčanje.

II. Krog 10. ure zberó se vsled vsporeda družbeniki i drugi verniki v prostorni dekanijsko-župni cerkvi na Šutini k službi Božji napolnujoč jo do zadnjega kotička. Ker se je bila „Lira“ pripravila za slovensko petje, ni bilo slovesne svete maše z leviti, nego č. o. Božidar Muren, katehet kámeniške ljudske šole, začel je darovati tiho sveto mašo po namenu naše družbe v prospéh slovenskega šolstva. „Lira“ je izborna pela; spoznati je bilo, da tu ni kaka produkcija, nego da srce pojoč moli v svetišči Najvišjega. Mej presledki je izvrstno preludiral nadučitelj Jernej Čenčič.

III. Krog 11. ure se prične v ozališani mestni dvorani, katero je prepustilo slavno županstvo drage volje za ta dan,

Običajno zborovanje.

Zastopnika visoke c. kr. vlade ni bilo navzočnega.

Prvo mestnik družbi sv. Cirila in Metoda, prof. Tomo Zupan, zborovalce nagovori nekako tako-le:

„Slavna šesta velika skupščina!

Po pravilih je družbi sv. Cirila in Metoda zbrati vsako leto svoje podružine na véliki skupščini.

Da budímo s temi svojimi zborovanji vse Slovenstvo, zato zborujemo leto za letom, če le moč, v drugem kraji.

Ko se je zvršila tedaj prva vélika skupščina v sredotočji Slovenstva, v beli Ljubljani, šli smo drugo leto v primorski Trst, še danes naši družbi poglavitno torišče. Tretje družbeno leto smo se po-

dali na štajarske ravnine, v starodavni Ptuj. Četrtrič smo zborovali na višem Gorenjskem, ob čudovito lepih bregovih Blejskega jezéra. Peto leto nas je zopet Ljubljana sprejela v svoje naročje in šesto leto smo prišli sèm v Kámenik, najkrasnejše gorsko mestice na Kranjskem.

Priča ste bili, častita gospôda iz vseh slovenskih pokrajin! tega bratovsko-slovesnega sprejema, s kojim nas je odlikovalo pred nekaterimi četrtrinkami ure sl. starešinstvo domorodnega kámeniškega mesta in vsa tukajšnja narodna društva. (Živio! slava!)

Vsak nas je bil torej že pred vstopom v to mesto osvedočen, da je s cela jasen p o m è n naše šolske družbe častitim kámeniškim bivalcem. (Dobro!)

Zato so pa tudi — poleg vseh Slovencev — uprav bivalci tega mesta opravičeni nas vprašati z besedo: „Ali je, sosebnò še vodstvenemu odboru, stoječemu na čelu naše družbe sv. Cirila in Metoda, isto tako jasna imenitna njegova naloga, kot je nam jasen te družbe vzvišeni pomen?“

Moja dolžnost je odgovoriti takemu vprašanju tako-le: „Ob bratomornem narodnem razporu v domovini smo si v odboru družbe sv. Cirila in Metoda prvič znali ohraniti ono neizkaljeno edinost, ki bódi slovenskemu narodu nasproti naš absolutorij; drugič je pa vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda s takó ohranjeno soglasnostjo hotelo biti v izgled in hotelo biti v bodrilo vsemu slovenskemu narodu, čegar s cela kaleidoskopična podoba se mi zdi uprav družba sv. Cirila in Metoda, za versko-slovensko šolstvo delujoča z nerazkrúšenimi močmi.“ (Odobravanje.)

Toda, tudi nad nebom naše družbe se pa zbirajo od časa do časa hudourni vremena. A kak je bil vselej taki vihari učinek?

Naj temu vprašanju v priliki odgovorim.

V kámeniških planinah se časih napravlja k pogubonosnemu blisku in grómu, da žuga poljanam in bregovom. A, če je milo nebo, takrat ne zrožljá ledena toča, ampak razlije se po górskih brdovih in po suhih livadah plodunosni dež, živílo meščanu in ratarju. — Na tak isti način je bilo ob hudih urah vselej pri nas. Kadar se je bliskalo nad nami in je pretíl družbi vihar, doslednje so se vselej takrat in sicer prav posledicom take nevihte pomnožili med slovenskim narodom naši materijalni pripevki in razširil se je ob enem družbin ugléd. Slovenski narod je dal družbi sv. Cirila in Metoda s takim razsodnim umevanjem našega delovanja ono izpričbo, ki jej je in ki jej ostane ponos: da je namreč naša družba delovala tudi v pretečenem upravnem letu s cela po njegovem sreí; da je delovala s cela pravilno isto tako v verskem, kot v avstrijskem ter národnem mišljenji. (Dobro, dobro!) — Zato s srčno zahvalo končujoč vsemu Slovenstvu nasproti priznavam: „Slovenski narod je tudi v preteklem našem upravnem letu gojil družbo sv. Cirila in Metoda tako, kot čuva nad svojim ljubljnim detetom mila mati. (Odobranje, Živio Zupan!)“

Prvomestnik konstatuje zadostno število navzočnih zastopnikov za sklepčnost ter pozove zapisnikarja, naj objavi zglašene podružnice.

IV. Vodstveni tajnik Anton Žlogar naznanja, da so po § 14. glavnih pravil dozdej zglášeni s posvetovalno in glasovalno pravico ter većinoma navzočni:

Izmej *pokroviteljev*: Litijske in Šmartinske Slovenke I. po zastopnici gospej Terezi Svetčevi. Litijsko-Šmartinske II. po zastopnici gospici Ljudmili Roblek-ovi. Vekoslava Koblar. Vodja Tomo Zupan. Deželnega glavarja namestnik c. svetnik I. Murnik. Deželni poslanec Luka Svetec. Deželni odbornik dr. Josip Vošnjak. Kurat Anton Žlogar. Profesor dr. Ivan Svetina. „Župnija Zagorje ob Savi“ po zastopniku Matiji Medved, starosti „Zagorskega Sokola“. Ivan Plantan, c. kr. notar. Župnik Martin Drčar. Ljubljanski mestni odbornik Oroslav Doleneč. Slovenski bogoslovci centralnega semenišča v Gorici: novomašnik Josip Tomšič. Župnik Ivan Vrhovnik.

Od *vodstva*: Prvomestnik Tomo Zupan. Podpredsednik Luka Svetec. Deželnega glavarja namestnik ces. svetnik Ivan Murnik. Blagajnik dr. Josip Vošnjak. Deželni poslanec Gregor Einspieler. Zapisnikar Anton Žlogar.

Od *nadzorništv*a: Prof. dr. Ivan Svetina. Državni poslanec Fran Povše. Oroslav Doleneč, svečar.

Od *razsodništva*: Deželno-sodnji svetnik Ljudovik Ravnikar.

Podružnični zastopniki za VI. skupščino po § 14. v redu, kakor so bili zglášeni ter većinoma tu navzočni:

1. Podružnica Višnja Gora — Zatičina: Ivan Plantan, c. k. notar., pooblaščenec.

2. Žužemperk: Oton Ploj, c. k. notar.

3. Ženska podružnica v Gorici: Profesor Simon Rutar, pooblaščenec.

4. Moška podružnica v Gorici: dr. J. Kos, profesor, Ant. Žlogar pooblaščenec.

5. Št. Jurij ob južni železnici: Alojzij Kreft, župnik, J. Kranjec, bogoslovec.

6. Podružnica za slovensko Ziljsko Dolino in župnijo Vrata: Jože Katnik, Fran Kolarič, župnik.

7. Litija: Jernej Zupančič, Fran Podkrajšek.

8. Breški okraj: dr. Fran Firbas, c. k. notar.

9. Celovec in okolica: Prof. Huter, Gregor Einspieler, pooblaščenec. Ignac Fric, pooblaščenec.

10. Bovec: Prof. S. Rutar, pooblaščenec.

11. Kotmaraves in okolica: Ignacij Fric, Jaka Hedenik, Fran Koban, posestniki.

12. Beljak in okolica: Janez Gailer, posestnik, Jakob Knaflič, župnik, Gašper Trupe, Janez Vilič, Janez Wucherer, Matija Wutti.

13. Blejska okolica: Josip Žirovnik, nadučitelj.

14. Graška izvanakademiška: Fran Krušič, cand. med., pooblaščenec.

15. Graška akademiška: Fran Krušič.

16. Kámenik in okolica: Mestni župan Josip Močnik.

17. Brdski sodnijski okraj: Janko Kernik, deželni poslanec in graščak, Ivan Ambrož, kapelan.

18. Brasloviče: Lovro Potočnik, dekan, Fran Prislán, posestnik.

19. Velika Pirešica: Dragotin Hribar, Fran Krušič, pooblaščenci.

20. Novo Mesto: dr. Josip Marinko, Karol Šega, gimn. profesorja.

21. Vransko: Lavoslav Apat.

22. Žalec: Ernest Širca, Fran Roblek.

23. Pliberk in okolica: Jožef Škrbinec, župnik, Jožef Kravt, veleposestnik. Prof. Blazij Krajgar.

24. Libeliče in okolica: Anton Gabron, posestnik.

25. Priblaves in okolica: Jožef Lipuš, posestnik, Anton Gabron, župnik.

26. Črna in okolica: Primož Walter, zastopnik Slavije.

27. Škocijan in okolica: Konzistorijalec Šervicelj, reberski župnik.

28. Prem na Notranjskem: Nikolaj Križaj, župnik.

29. Ponikva na Štajarskem: Fran Podgoršek, c. k. avskultant.

30. Kómenski okraj na Goriškem: Anton Žlogar, prof. S. Rutar, pooblaščenca.

31. Ženska podružnica v Trstu: dr. Truden. Vatroslav Počivalnik.

32. Moška podružnica v Trstu: dr. Truden, Prof. Mohar. Anton Žlogar pooblaščenec.

33. Podgrad v Istri: Slavoj Jenko, deželni poslanec, Ivan Bénédik, župnik v Brezovici, Anzelm Zajec, duhovnik v Slivjah.

34. Gorenjska Dolina v Kranjski Gori: Prof. S. R u t a r, pooblaščenec.

35. Škoflja Ves pri Vojniku: Fran F e r e n č a k, župnik.

36. Šentpeterska v Ljubljani: Drž. poslanec P o v š e. Oskrbnik J. P o l j a n e c. Anton K o b l a r, arhivar. Alojzij V o d n i k, kamenoseški mojster. Zmagoslav R o h r m a n, tovarnar.

37. Ženska šentpeterska v Ljubljani: gospa Marija P o l j a n e c z gospico hčerko. Gospici P o v š e-tovi.

38. Prva ljubljanska: dr. S t o r, odvetnik. Ravnatelj A. P r a p r o t n i k. Prof. dr. P o ž a r. Prof. B a r t e l j, Prof. P e t e l i n.

39. Šentjakobsko-trnovska v Ljubljani: Ign. Ž i t n i k, deželni poslanec. Anton Ž l o g a r, pooblaščenca.

40. Kropinsko-Kamenogoriška-Dobravska: V a l e n t i n A l i j a n č i č, župnik.

41. Pivška na Krasu: Ignacij Ž i t n i k, pooblaščenec.

42. Kostanjevica: dr. V o š n j a k, pooblaščenec.

43. Šoštanj: dr. V o š n j a k, pooblaščenec.

44. Mokronog: Župnik I. V i r a n t.

45. Kobarid: Prof. R u t a r, pooblaščenec.

46. Metlika: Ant. Ž l o g a r, pooblaščenec.

47. Škofja Loka: Lovro S u š n i k.

48. Vrhnika: Župnik Josip Š k o f i c.

49. Na Greti: Vatroslav P o č i v a l n i k.

50. Sv. Ivan pri Trstu: Vatroslav P o č i v a l n i k. Prof. M o h a r.

51. Poljanska Dolina: Župnik Jernej R a m o v e š.

52. Zidani Most: M. Medved, pooblaščenec.

53. Kranj: Notar Globočnik. Peter Majer ml.,
Ivan Rakovec.

54. Cerklje: Gospa E. Vavken-ova. And.
Vavken. Fr. Krek. Radoslav Hočevvar.

55. Apače: I. Šervicelj, knezoškof. konz.
svetnik.

56. Ptuj: o. Alfons Svet.

57. Gornji Grad: Dekan Franc Dovnik.

58. Celje: Dragotin Hribar. o. Alfons Svet,
pooblaščenec.

Prvomestnik pozivlje vodstvenega zapis-
nikarja, naj prične z letnim poročilom.

Tajnikovo poročilo slôve:

„Slavna skupščina!

Velespoštovane dame, častiti rojaki!

1. Velika ideja, usodepolna za naš narod, privabila nas je iz vseh slovenskih pokrajin v to prijazno planinsko mesto. Ta ideja je: slovensko šolstvo po naših zemljah čim prej gledati v pravem verskonarodnem duhu oživljeno. — Odkar se Slovenci kot celota zavedamo — osobito od l. 1848. sèm — nismo nehali kot prve tirjatve za svoj narodni obstanek povdarjati uprav slovenskega šolstva; naši naperi težé po tem, da oživotvorimo gledé šol ono rešilno idejo, za katero so se borili naši najplemeniteji sinovi. Žal! da dozdej še ni zmagala povsod — dokaz nam je uprav naša družba, ki se je osnovala, da po svoje pripomaga k zaželeni zmagi. — Šestič že smo se danes zbrali, da izvemo, ali smo se že in kako daleč smo se približali k vzvišenemu smotru: Slovenska šola slovenski mladini. (Dobro!) — Meni

pa je že petič pripala častna naloga v vodstvenem imenu obvestiti čč. skupščinarje: kako in v kolikor se je dosedanje vodstvo odzvalo zaupanju, katero so mu poverile prejšnje skupščine. Vsega naštevati, s čimur se je vodstvo pečalo, pač ni treba, preobširno bi bilo za današnji shod, mučilno za Vas, utrudilno za izvestitelja. Marsikaj bi se zdelo slavni skupščini premalenkostno, da-si družbinemu vodstvu ni bilo ni lahko, ni veselo. Držal se bom torej že običajnega reda ter narisal družbino delovanje le v glavnih potezah.

2. Po V. skupščini, ki se je vršila vsled prijaznega prepustila slavnega odbora Narodne Čitalnice v njenih prostorih v Ljubljani dné 24. septembra 1890 in v kateri je bila izstopivša tretjina odbornikov zopet soglasno poklicana v vodstvo, sošlo se je ono k o s m i m s e j a m, da je rešilo društvene zadeve, v kolikor niso bile izposlovane kar navadnim upravnim potom. Seje pa so bile: XL. — oziroma 1. te upravne dôbe — dné 15. oktobra 1890; XLI. dné 29. oktobra; XLII. 10. decembra; XLIII. 4. februvarija 1891; XLIV. 8. aprilja; XLV. 13. maja; XLVI. 24. junija in XLVII. dné 13. julija. Druga in zadnja seja bili sta seji ožjega odbora, ki se shaja, da reši nujniše zadeve.

3. Lansko leto je vodstveni poročevalec izrekel veselo nado, da se bližamo s t o t i n i p o d r u Ź n i c e; stotine sicer še nismo dosegli, a prav blizo smo jej. (Dobro, dobro!) Lani smo zabeležili 91 podružnic, zdaj jih je v glavnem imeniku 98 in sicer: Tekoča številka: 92. Kanal na Goriškem, 93. Breški okraj, 94. Vransko na Štajarskem. 95. Libeliče na

Koroškem. 96. Škoflja Ves na Štajarskem. 97. Kómenski okraj na Goriškem. 98. zadnja, a najnežniša cvetka: Ženska šentpeterska podružnica v Ljubljani. — S svojega stališča je vodstvo v obče zadovoljno z delovanjem slavnih podružnic, da-si bi bilo nekaterim potrebno večje živahnosti. S cela pohvalno mora omenjati koroških podružnic, ki se odlikujejo po svojih zborovanjih in prirejenih shodih. Relativno štejejo one tudi po največ družbenikov, kakor se č. skupščinarji lahko prepričate iz zadnjega Vestnika — in, kar je najbolj važno — veliko večino priprostih oratarjev, ki so se vzdramili ter se začeli zavedati svojih pravic. (Živeli!) Največ udov sploh šteje pa podružnica Slovenjgraska ter čast dela svojemu imenu, namreč 436 družbenikov. (Slava jim!) Tolik uspeh pa je dosegla, ker je v zadnji dōbi desetkrat zborovala po raznih krajih svoje okolice, ljudi podučevala, delila jim knjige ter jih razvedrovala. To navajamo ostalim podružničnim vodstvom za vzgled, kako je mogoče naš dobri ljud pridobiti za družbo, ki redoma osebnih koristi sicer ne ponuja, pač pa koristi narodovi celoti. Tej najbližja je v solnčni Gorici ženska podružnica s 341 družbenicami. O tej bo še pozneje govorjenje. (Živele!)

Omenjati nam je še dveh podružnic, ki sicer po številu družbenikov ne dosegajo mnogoterih drugih, ki pa so po svoji reciprociteti neki kažipot za narodno delovanje. Da se naša vrla vseučiliščna mladež hitro vname za slovenske idejale, nam je umljivo; da po svojih močéh vzdržuje čilo podružnico, je njena čast — a reči se sme, da še

bolj častno je za one gospode, ki so, trudeč se do pol stoletja v službi svojega poklica, podali se v potrebni pokoj, pa vendar ne odložili dela za svoj narod, nego se z mladeniško navdušenostjo trudijo za prospeh slovenskega šolstva. Mesto Gradec ima namreč v svojem zidovji to dvojno prikazen. Mlado načelništvo akademiško, katerega odborniki kmalo stopijo mej narod, in staro načelništvo izvanakademiško, katerega odborniki so samó vpokojeni gospodje, vsi bivši v odličnih službah. In vsi jednega duha delujoči za svojega naroda boljšo bodočnost, vsem načelu pa mladeniško navdahnjeni vpokojeni zagrebški ravnatelj Fran Bradakša, kinč slovenskega naroda. (Prav dobro!) Pač migljej vsem slojem slovenskih rojakov, da naj nikdo rok križem ne drži.

Da-si želéne stotine podružnic nismo dosegli, smo pa srečnejši v zabeleževanju novih pokroviteljev, ki so izdatno pomnožili družbino imetje. Število pokroviteljev je prestopilo letos prvo polstotino. Od zadnje dôbe pristopivši so: Tek. št. 45. dr. Fran Celestin, profesor in vsučiliščni docent v Zagrebu, ki je pa sicer tudi vsako leto in še nedavno daroval po desetak v družbine svrhe. 46. Ivan Nep. Resman, načelnik železnične postaje v Nabrežini. 47. Jakob Gruden, vpokojeni župnik v Turjaku. 48. dr. Fran Munda, odvetnik in član družbenega razsodništva v Ljubljani. 49. Ivan Volk, kapelan na Trebelnem. 50. Slovenski bogoslovci centralnega semenišča v Gorici. 51. Župnija Zagorje ob Savi. 52. Gospica Vekoslava Koblar v Litiji. 53. Anton Zarnik, posestnik in trgovec v Krtini.

54. Litijske in šmartinske Slovenke šte. II., po svoji zastopnici gospici Ljudmili Roblek. (Živele!)

Imenik teh pokroviteljev tudi spričuje, da svoje-dôbna okrožnica vodstvena, naj posamni rodoljubi prispevkov zbirajo toliko časa, da se lahko župnija, občina, trg, vas . . . vpiše mej pokrovitelje, ni ostala glas vpijočega v puščavi. Bog daj, da dosedanji vzgledi najdejo še dokaj posnemalcev!

4. A če bi kedo dejal: „Čemu bi plačeval, saj nimam hasni, ne dobim nič povrnene, kakor pri drugih društvih“ . . . usoja si ga vodstvo v duhu popeljati po obmejnih krajih — zdaj še slovenskega ozemlja — ter mu kazati tu in tam seme, ki je je družba vsejala in ki bo gotovo svoječasno rodilo svoj sad. Tu pa so nam imenovati v prvi vrsti:

A) Družbini zavodi.

a) *Zabavišče ali otroški vrtec v Celji.* Zgodovina tega zavoda Vam je, čč. skupščinarji, pojasnjena v zadnjih Vestnikih, torej je ne ponavljam. Ta zavod smo izročili proti primerni odškodnini v popolno oskrb čč. šolskim sestram v Celji in je zvezan z njihovo privatno slovensko šolo dekliško. Vrtnarica je č. sestra Vincencija Lah, voditeljica pa č. predstojnica sestra Lidvina Purgaj. Otrók je bilo vpisanih 57 in jih je do malega tudi obiskovalo — brezplačno, samo 11 otrók proti zmerni odškodnini.

b) *Zabavišče pri sv. Jakobu v Trstu,* ki je semenišče za ondotno našo ljudsko šolo. Vrtnarica je gospica Antonija Nadlišek, dozday pod vodstvom gospice Justine Michelli. Pohajalo je v vrtec nad 65 otrók.

c) Iz tega zavoda se je rodila naša slovenska osnovna šola pri sv. Jakobu v Trstu. Poučevali so po učnem načrtu, kakor drugod na Primorskem: verouk katehet Fran Sila, mestni kapelan pri sv. Jakobu, katerega je vsled vodstvene prošnje po odhodu kooperatorja B. Severja k novemu sv. Antonu prečastni škofijski ordinarijat tržaško-koperski dné 1. oktobra 1890, št. 1835, imenoval veroučiteljem ter ob enem škofijskim nadzornikom naših ondotnih zavodov. Voditelj-učitelj je Mihael K a m u š č i č, učiteljica Josipina D e l k i n, učitelj Ivan K i f e l e. Z začetkom bodočega šolskega leta odpremo IV. razred. Obiskovalo je trirazrednico v I. razr: 53 dečkov in 40 deklic; v II. razr. 44 dečkov, 24 deklic in v III. razredu 34 dečkov in 23 deklic. Skupaj 134 dečkov, 87 deklic. Vseh šolarjev torej 221. — Konecletna preskušnja dné 16. julija, kateri je v vodstvenem imenu prisostvoval glavni blagajnik dr. J. V o š n j a k, v imenu tržaške moške podružnice pa profesor in državni poslanec Vekoslav S p i n č i č — na čemur mu iskrena vodstvena hvala — izvršila se je po zahvalni sv. maši pri sv. Jakobu z izvrstnim uspehom kakor v zabavišču tako v vseh treh razredih, kar svedoči število s primernimi knjigami obdarovanih šolarjev: v I. razr. 17, v II. 12, in v III. tudi 12. Mnogo navzočne gospôde in starišev šolskih otrók se je s cela pohvalno izrazilo o lepi zbirki izpostavljenih ročnih del. — Da bodo naši učitelji deležni pravice, zajamčenih v šolskih zakonih, prosilo je vodstvo dné 14. maja t. l. šoli za pravico javnosti. (Dobro!)

č) Zelo važno i potrebno za slovenski živelj okrog Trsta je z a b a v i š č e v R o j a n u. Po sporočilih naše podružnice na Greti je bil v začetku šolskega leta pritisek v naš otroški vrtec velik, ker ravno takrat je bil laški vrt bivšega italijanskega šolskega društva „Pro Patria“ po visoki vladi zaprt — a kmalo ga je tržaški magistrat prevzel v svojo oskrb ter odprl — in žalostnim srcem moramo povedati, da je mnogo slovenskih starišev zopet odpeljalo otroke tija radi nekoliko večjih materijalnih dobičkov, nego jim je more ponuditi naš zavod. (Žal!) In tu moramo navesti uprav doslovno besede ondotnega podružničnega poročila, ker nam kličejo, kaj nam je brez odloga storiti: „Da je pri takih razmerah za narodnost jako slabo, razume se samo ob sebi. Na Greti otroci po vplivu tamošnjega laškega vrtea vsi skoro izključljivo laško govoré. Tu pretí veri in narodnosti največja nevarnost — kajti kdor se pri nas odtuji svoji narodnosti, postane navadno nezvest tudi veri“ . . . (Istina!) „Otrók bi imeli, ako bi bil pouk brezplačen — in bi se otroci mogli materijalno še bolj podpirati — kolikor bi hoteli. In potreba je tu velika“. Slavna skupščina! Ako čujemo táko verodostojno vest, ali nam ni težko pri sreú, ko list za listom pada od drevesa slovenskega — in tu pa tam samó akademično javkajo, kako se zatira naš živelj, storé pa nič. (Istina!) Prepričan sem, da so čč. skupščinarji drugačnega menenja, da je tu treba delati, žrtvovati in nasprotniku zaklicati: Stoj, pusti! to je naše, vzgojuj ti le svojo deco, katere ti mi ne odjemljemo in ne zavidamo.

— (Dobro, dobro!) To zabavišče je obiskovalo (z malimi izjemami) nad 55 otrok. Vrtnarica je gospica Irma Fabijani. — Da se pa ti naši zavodi še bolj konsolidirajo, imenovalo je družbino vodstvo učitelja Mihaela Kamuščiča voditeljem obeh zabavišč pri sv. Jakobu in v Rojanu.

d) Poleg „Sloginih“ zavodov vzdržuje v Gorici naša družba zabavišče v Pevmi blizo Sočinega mosta. Ker je slavni odbor „Sloge“ dosedanja našo vrtnarico Karolino Lašič imenoval za svoj slovenski vrtec, poklicalo je vodstvo v Pevmo gospico Viktorijo Kavčič, ki je opravičila vanjo stavljeno nado. Otrók je zahajalo tija do 50.

e) Za otroški vrtec v Podgori ondotnemu požrtvovalnemu županstvu zvesto na strani stoji naša družba. Do 70 otrok se tu vzgaja v slovenskem duhu. Vrtnarica je gospica Ema Pehani.

Vodstvo je storilo že opetovano daljne korake za nove zavode, ki so zelo potrebni za raztreseno slovensko dečo — a dozdej brez zelenega uspeha.

V vseh naših zavodih se je v zmislu društvenih pravil vzgajala naša mladež v katoliškem, avstrijskem in slovenskem duhu. To spričujejo nabožne vaje in narodne slavnosti, ki so v navadi pri naših zavodih. Kakó ginljive so bile cerkvene pobožnosti začetkom in koncem šolskega leta, o tristoletnici blažene smrti sv. Alojzija, o prazniku družbinih zavetnikov sv. Cirila in Metoda, o prvem sv. obhajilu idr. vedó tisti, ki so bili navzočni. Kakó vedrilne druge slavnosti povodom imendní Njijinih Veličanstev presvetlega cesarja in cesarice, o „božičnicah“ in

o šolskih veselicah! pisali so pohvalno že naši časniki. To je način, po katerem se nežno srce naše mladeži vuame za Boga, cesarja in domovino. (Tako je!)

Če pa imamo zdaj v duhu pred očmi vse to mlado krdelo več kot 500 otrók, sme vodstvo danes pač po pravici vprašati: Je-li to vredno truda iznoja slovenskih rodoljubov? (Da!) Ali bi bilo v interesu slovenske stvari, da nimamo teh zavodov? (Gotovo ne!) Mislimo, da največji slovenski pesimist mora pred to čredo obstati ter vzklikniti: Da, otroci moji, vi ne smete biti svoji slovenski materi zgubljeni! — (Splošno odobravanje.) Da, na ta mladi naraščaj je naša družba ponosna; tu, glejte, slavna gospôda, je pravi pravcati slovenski misijon, ker tu gre za našo deco, ki jo vabijo drugam ne iz krščanske ljubezni — kakor mi v svoje zavode — nego iz sebičnosti želeč iz njé splesti nam bič, ki bi v bodočnosti šibal narodno mater; tu gospôda, gre za versko-narodno stvar, čije vzvišeni čut se mora zasaditi že v nežna sprejemljiva srčica . . . „Tu imate torej — rabiti smem doslovnih besed tržaškega poročila — dragi rodoljubi, radodarni Slovenci in Slovenke, obrestí za svoje denarno podporo, katero pokladate na narodni žrtvenik, in vse to v korist slovenski mladini, katera bi brez vas bila gotovo izgubljena.“ (Živahno odobravanje!) Qui potest capere, capiat! — Umeva naj, kdor more in ima še dobro voljo.

B) Govoreč o družbinih zavodih ne smemo zamolčati uprav krščanske trudoljubivosti našega narodnega ženstva, (živelo!) ki se je zbralo

v posebnih podružnicah v Trstu, Gorici, Ilirski Bistrici, in nedavno tudi v Ljubljani, in plemenito podpira družbine šmotre. Podružnici v Gorici in Trstu sta kot narodni ognjišči, okrog katerih se zbira osirotela mladež. Kakor gospodinja, kakor mati svoji deci ureže kruha ter jo teši, tako dela to zlatá vredno ženstvo ob obalih jadranskega morja. Častita imena teh stražark ob zahodnji meji čitate itak pri slavnih načelništvih imenovanih podružnic. Pri vseh prej omenjenih slavnostih — nekatere besede in božičnice so zasnovala uprav ženske podružnice — pri katerih so bile oveseljene po lepem napredku družbinih šolarjev, razveselile so tudi one nežno mladež z lepimi in koristnimi darili. Tako so v Gorici razdelile nad 300 kosov razne obleke; jednako i v Trstu oblačil ter jestvin. Ko vodstvo beleži take čine, je tega menenja: Čč. dame slovenske! le stopite mej otročiče, darujte jim po svojih razmerah . . . pridobile bote stem cerkvi, državi in narodu ne le otrók, nego in njih rodbine — a ve si bote splele tudi nevenljiv venec, kateri obeta sv. vera, in On, ki je rekel: „Pustite otročiče k meni priti.“ Vas bo s svojo božjo roko blagoslovil, da bote presrečne že tu v krogu svojih lastnih rodbin.

Primorskim ženam zveste vrstnice, kot izvan podružnice stoječe, so šmartinske in litijske Slovenke. Vodstvu manjka besed, s katerimi bi jih moglo dostojno zahvaliti. Poleg tega, da so dvakratne pokroviteljice, poslale so že tolikrat darov v novcih in knjigah, da jim ga ni para v celi domovini. Njih čč. imena naj se v vedni spomin ohranijo v družbini

kroniki. So pa gospe in gospice: Tereza Svetec, Ljudmila Roblek, Milivoja Vončina, Marija in Alojzija ter Ljudmila Koblar, Marija Zorè, Minka Vrančič, Roza Robavs, Franja Grile, Franja Verderber, Minka Demšar, Pavla Rus, Helena Bevek, Josipa Bartelj, Nežika Lenček, Alojzija Porenta, Marija Repina, Antonija Mandelj. — Vodstvo se čuti srečno, da more oznaniti slovenskemu svetu, da so uprav družbenice sv. Cirila in Metoda v Litiji poleg svojih primorskih sestrah drugemu ženstvu pokazale pot, kako se z materialno podporo pridobivajo sreča slovenska. (Navdušeni slava-klici.)

C) Vodstvo je tudi v tej upravni dōbi pospeševalo osnovo podružničnih in šolskih knjižnic, iz katerih lahko čē. družbeniki za-se ali za svoje, šolo obiskujoče otroke dobivajo primernega berila. V krajih, kjer ni župnih knjižnic ali bralnih društev, lahko podružnica vse to nadomestuje, ako si omisli primernih prostorov ter osnuje bralno sobo, kjer se lahko družbeniki shajajo, razgovarjajo, čitajo, a tudi pošteno razvedrujejo. Tako smo s podaritvijo mnogovrstnih knjig razveselili dosti podružnic. Knjige, različne vsebine: molitvene, šolske, poučne, zabavne romale so zopet na vse strani slovenske domovine, gotovo bodo prej ali slej donašale svojega sadu. (Dobro!)

Šolski zavodi brez učil in raznih učnih sredstev za nazorni pouk . . . bili bi kakor rokodelec brez orodja. Na dotične prošnje vodstvo ni moglo nikoli gluho ostati. Pri tem poslovanju mu je osobito postrežljivo pomagal slavni odbor „Narodne

Šole“ — v prvi vrsti njen predsednik, deželni poslanec Feliks Stegnar, ki je pri nakupu šolskega blaga in knjig izposloval vselej dokaj popusta ter tako družbi naklonil veliko vsoto dobička, za kar mu bodi iskrena zahvala. — Nakupovati smo morali knjig raznovrstne vsebine, ker naša zaloga sama ne zadostuje ukaželjni mladini. — Kakor znano, zasnovalo je vodstvo v očigled obče priznani potrebi primernege berila za našo mladež in vsled naveta slavne „Zaveze slovenskih učiteljskih društev „Knjižnico družbe sv. Cirila in Metoda,“ ki je dospela do V. zvezka. Ker se gledé skupička ne moremo pohvaliti, prenehali smo skoro vse leto z novim snopičem. A ker se Vodnikove pesni več ne dobivajo in se po njih čestokrat poprašuje, uredil jih je gimnazijski ravnatelj Fr. Wiesthaler tako, da jih bo lahko v roke vzela i mladina. Kot VI. zvezek družbene knjižnice so zagledale uprav včeraj 22. julija beli dan. Da družba deluje tudi na slo v s t v e n e m polji, ima pa eminentno, stalno vrednost, in če knjige na jedno stran zahtevajo veliko denarno žrtvo, vendar na drugo stran družbi naklonijo dokaj prijateljev in častno mesto v literarni zgodovini. (Tako je!)

Ako pomislimo, da je družba v dôbi svojega obstanka s svojo knjižnico in z drugimi deloma darovanimi, deloma nakupljenimi proizvodi razdelila po slovenskem ozemlju približno že do 30.000 knjig, trditi sme vodstvo, da je zadostovalo § 2. svojih glavnih pravil. (Krasno!) — Isto velja o denarnih podporah, ki jih je vodstvo po pretehtanju vseh okoliščin in po došlih

informacijah tu in tam dovoljevalo. Tu omenjamo podpore „Katol. podpornemu društvu v Celju“ za vzdrževanje dekliške šole, in podpore „Sloginim“ zavodom, dok se jim posreči preiti v drugo upravo.

Č) In kaj pa Gorotan — ti nekedanje središče slovenstva, zdaj pa njega skrajni mejaš — ali ti je družba sv. Cirila in Metoda kaj prinesla? Da! naš narod ondot se drami, veliko ga je vstalo in se zaveda svojih pravic. Naše podružnice brojijo ondot lepo kardelo bojevnikov za slovensko šolo. Zdaj so tudi priprosti spregledali, da tako biti ne more v šoli, ki se bori zoper zdravo pamet. V šolskem črtežu, do lani veljavnem tudi za šole mej slovenskimi Korošci, ni bilo omenjene niti besedice o pouku v slovenskem jeziku, najnovejši učni načrt pa o slovenščini že govori. Korošci se mi zdé podobni evangelijskemu prošnjiku, ki je prišel k svojemu prijatelju prosit kruha. (Luk. 11.) Naši Slovenci prosijo slovenskega, domá pridelanega kruha za svojo deco, a dajali so jim kámena . . . trde nemščine. Pa radi nadležnosti je bil slednjič uslišan svetopisemski prositelj, da je prejel zaželenega; tako bodo tudi koroški Slovenci dobili katoliško in slovensko šolo, ako bodo vstrajni v nadležnosti s prošnjami. — Gledé na ondotno gibanje smemo javiti slavni skupščini, da uprav naša družba ima zaslug, da je sploh ta zadeva prišla v tir. (Dobro!) Naši zaupni možje, dobro poučeni z razmerami, sučejo tam v Korotanu uma svitle meče (prim. spise: „Pouk, kako si moremo prioriti slovenskih šol na Koroškem“; „Št. Jakobska občina v Rožni dolini v borbi za slovensko ljudsko

šolo“) ter ne bodo mirovali prej, dokler ne zmaga pravična zahteva koroških Slovencev. — Sicer pa je družba z mnogobrojnimi knjigami in šolskim blagom postregla sosebnost še svojim koroškim podružnicam, ki so se zglasile, ter jim pošiljala ob njihovih zborovanjih tudi govornikov za pouk v koristnih predmetih.

5. Ozreti se nam je še po dobrotniki in prijateljih naše družbe ter pospeševaljih njenih naporov.

Nemila smrt mej našimi družbeniki, kolikor je nam poročeno, vendar ni toliko kosila, kakor prejšnja leta. Odvzela nam je ustanovnika Frana Karun-a, trnovskega župnika v Ljubljani, v Trstu pa Jakoba Gorupa, požrtvovalnega blagajnika moške podružnice. Pokojna učiteljica, s. Bonaventura Suháč, v Mariboru je po svoje zelo podpirala naše težnje ter si je za odgojo slovenskega ženskega naraščaja na južnem Štajarju pridobila veliko zaslugo. Bog jim vsem plačuj v večnosti, od nas jim hvaležen spomin! — Odkar smo začeli v dnevnikih sproti in sicer v primernih presledkih objavljati darove in prispevke, upliva to blagodejno na družbino blagajnico, zanimanje za družbine svrhe je zmiraj večje. V tem obziru pa gre — za ta slučaj smem biti indiskreten — glavna zasluga društvenemu prvomestniku. (Živio!) Tudi vodstvo si je v svesti, da je treba iskati zmiraj načinov, kako pridobiti družbi čem več prijateljev in dohodkov. Vsi vemo, da so podružnice življenjska moč vsi družbi, vendar se lahko izvanredno kaj zanjo stori oveselih ter o žalostnih dogodkih. V tem

obziru sta vzgledno delovali obé tržaški podružnici. Ondi so prvi vpeljali navado, da mesto vencev dragim pokojnikom darujejo primerno vsoto v svrhe družbe sv. Cirila in Metoda. Tako n. pr. so povodom smrti Jelice Polić-eve rodoljubi darovali blizo sto gold. Tudi vodstvo toplo priporoča to povsod v posnemo, ker taka miloščina duši rajnega več koristi, nego venec, ki hitro zvene. (Res je!) Istotako je storilo slavno bralno društvo v Gorjah povodom smrti sorojaka, deželnega glavarja kranjskega dr. Josipa Poklukarja, kakor tudi slavno akademiško društvo „Slovenija“ ob smrti tajnega svetnika, viteza dr. Miklošiča. Poleg žaljujočih spomnile so se naše blagajne tudi radujejo se družbe: mej temi imenujemo vesele družbe v Kameni Gorici, v Podnartu, Brežicah, pri Bobenčku, v Litiji, v Šoštanju povodom shoda slovenskih i hrvatskih poslancev v Ljubljani, trije koroški Prosekarji ob prijateljskem snidenji, ob Sokolovi zabavi Anton Obreza, gospici Josipina Podkrajšek in Ivanka Pavšek, Leopold Batič kot predsednik Slovenije pri komersu v čast slovenskim državnim poslancem, o. Alfonz Svet povodom Sovičeve sedemdesetletnice. Oton Pelan poklonil je naši družbi v imenu bivšega pevskega zbora Čitalnice ljubljanske obveznico sto gold. — A tudi posamniki tekmujejo v darovih za društvene namene. Trije neimenovani rodoljubi v Trstu so jej naklonili 187 gold. Pokrovitelji Ivan Plantan, dr. Fran Celestin, Ivan Nep. Resman (za štiri otroške vrtove) in njegova gospa soproga Pavlina z večjimi vsotami. Poslovodja Fran Ban je po inseratih naklonil družbi 211 glđ 20 kr. Lavoslav Apat pokrtil

vse ustanovne stroške podružnične. Zagorski Sokol, gospi Milačeva in Dimnikova imajo zasluge ob nabiranju pokroviteljnine. Vrtnarica Irma Fabijani je za božičnico nabrala nad 100 gld. darov mej rodoljubi tržaškimi i rojanskimi Slovenkami.

Akademiška mladež v Gradcu in na Dunaji je opetovano svoje simpatije do družbe spričala z lepimi darovi. Ob godu sv. Cirila in Metoda poslal je iz Novega Mesta Fr. Jagodic mej prijatelji nabrano večjo vsoto. Tržaški moški in ženski načelništvi razglasili sta oklic v „Edinosti“ do vseh slovenskih rojakov, naj blagovolé za god ss. slovenskih blagovestnikov po izgledu češkega „svetovaclavskega darú“ položiti na domovinski altar „Cirilo-Methodijski dar“, kateri tudi vodstvo prav toplo priporoča. Vsled tega so družbi dospele že lepe vsote.

S k n j i g a m i so jej pripomogli poleg že prej imenovanih litijsko-šmartinskih rodoljubkinj prof. Ivan Steklasa iz Karlovca, I. Turk ml. iz Ljubljane; Lovro Vošnjak, župnik v Št. Juriju ob juž. železnici, Fran Sila, katehet pri sv. Jakobu v Trstu, Feliks Stegnar v Ljubljani, „Narodna Šola“ iz svoje zaloge, Karol Pleško, c. k. deželno-sodiščni svetnik v Ljubljani, Slavna „Matica Slovenska“ odstopila nam je pa vse letnike „Novic“, darovane po gimn. ravnatelju Fr. Bradaški, slavna „Glasbena Matica“ je darovala svojih skladeb za Goriško žensko podružnico in knjigovez Ivan Bonač zbirko molitvenikov povodom Alojzijeve slavnosti. — Ob letnih svojih računskih zaključkih spomnile so se naše družbe slavne posojilnice: na Vrhniki, v Krškem, Slatini, Ptuji, obrtno-pomožno društvo in ravnateljstvo meščanske voja-

šnice v Ljubljani. Slavna banka „Slavija“ je darovala zopet sto goldinarjev. Krono vsem darovom pa sta postavili dve visoki korporaciji: preslavni deželni zbor kranjski s tisoč in veleslavni občinski svet stolnega mesta ljubljanskega štiristo goldinarjev. (Slava!) Je še vsakoletnih dobrotnikov, ki pa nočejo imenovani biti, ali pa jih podružnice posamič niso naznanile. Tam od tirolskega Tridenta, pa od kraljevega Zagreba do zlate Prage — torej samó v naši ljubljeni Avstriji — ima naša družba svoje dobrotnike in pospeševalce. Vsem kliče vodstvo: Bog plati! bodite nam naklonjeni še v bodoče!

Da pa se je dosegel tak uspeh, zahvaliti nam je osobito slovensko časopisje v Trstu, Gorici, Celoveu, Mariboru, Celju, Novem Mestu in Ljubljani, časništvo, ki je za družbo tako bodrilno pisalo, v prvi vrsti pa naša dnevnika, ki sta družbine zadeve drage volje in vselej brezplačno vsprejemala ter je nosila mej slovenski svet. Istotako izrekamo zahvalo vsem podružnicam proseč jih vstrajnosti pri započetem delovanju.

6. Gledé na vse to sme danes vodstvo, polagajoč račun pred Vas, če. skupščinarji, samosvestno i ponosno povdarjati: naša družba napreduje, ker v sebi spaja vse sloje našega naroda, napreduje gledé podružnic ter njih doněskov, gledé pokroviteljev, članov, dobrotnikov, gledé podpirane mladeži. Napredovala bo, če bomo imeli vsi pred očmi vzvišeni smoter: slovensko šolstvo na podlagi katoliške vere in materinega jezika, ako jo bomo vodili v onem duhu, ki je zgradil slavno

družbo sv. Mohora, čije število družbenikov nam Bog daj doseči. (Bog daj!)

Zato delujmo vsi jednodušno vsak po svojem stanu in poklicu za srečnejšo bodočnost svojega rodú, katera pa je odvisna od dobre šole, od prav vzgojene mladine. Dosegli bomo več s krščansko ljubeznijo, nego z malenkostnimi medsebojnimi pikanji in oponašanji, ki vso zaupnost i vse sporazumljenje dušé. (Istina, dobro!) Slušajmo raji vsi prijatelja Slovanov, papeža Leona XIII., ki v zadnji svoji okrožnici dné 17. maja 1891. vesoljnemu svetu govori: „Blagora nam je vzlasti pričakovati, ako . . . se razvije ona krščanska ljubezen, ki je vedno pripravljena samo sebe darovati za blagor bližnjega in je najblagonosniše sredstvo proti strupenemu napuhu in sebičnosti sedanjega sveta; katere božjo podobo je narisal sv. apostol Pavel z besedami: Ljubezen je potrpežljiva, je dobrotljiva, ne išče svojega; vse pretrpi, vse prenese.“ Ta klic vrhovnega pastirja zapamtimo si osobito mi družbeniki sv. Cirila in Metoda, kajti uprav na ta način, z nesebično ljubeznijo sta pred tisočletjem delovala naša sv. apostola za blagor slovanskih rodov. Jedinole duh Ciril-Metodov popelje nas Slovence, proti katerim se ob vsej periferiji zbirajo gromonosni oblaki, napovedujoči nevarni vihar, ob katerem naj gleda krmar, da reši svoj čolnič, popelje nas, žiljave Slovence, do končne zmage v borbi za pravično šolstvo. (Res je!)

Čujmo, bodi mo pozorni na vse strani, da se čem prej uresniči tudi druga vrstica besed pesnikovih :

„Zatrli niso spečih,
Ne bodo nas bedečih!“

(Vsestransko živahno odobravanje. Ploskanje.)

Prvomestnik, obžalujoč britko izgubo naših družabljanov, pozivlje veliko skupščino — naj se v znak sočutja s sedežev dvigniti blagovoli. (Zgodilo.)

Prvomestnik vpraša na to, da-li želi kateri zastopnik kaj pripomniti tajnikovemu poročilu o tej upravni dôbi? — Skupščinar Fran Podkrajšek omenja, da je iz poročila razvidno, kako požrtvovalno in previdno je doslej vodstvo izvrševalo svojo nalogo v dosego društvenih smotrov. Družbeniki pač smejo biti zadovoljni, da so družbine zadeve v tako dobrih, spretnih rokah. Méni, da govori v zmyslu vseh navzočnih zastopnikov, če predlaga, naj se ob tej slovesni priložnosti izreče iskrena zahvala vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda. Ta nasvet sprejme zbor z občnim odobravanjem. Prvomestnik konstatuje, da je s tem soglasno odobreno tudi tajnikovo izvestje.

V. Glavni blagajnik dr. Josip Vošnjak poroča o denarnem stanji družbe sv. Cirila in Metoda. Skupščinarjem na razpolaganje je bil tiskani naslednji

Račun o dohodkih

v letu 1890.

	D o h o d	gld.	kr.
1	Doneski podružnic	3.322	80
2	Pokrovitelji	669	—
3	Podpora sl. dež. zbora kranjskega	1.000	—
4	Podpora mesta ljubljanskega	400	—
5	Darila in dohod veselice	544	85
6	Volila	671	—
7	Za prodane družbine knjige	235	83
8	Za naznanila v „Vestniku“	211	20
9	Obresti od naložene glavnice	451	14
	Skupaj	7.505	82
	Razhod	5.874	84
	Prebitek	1.630	98
	Saldo koncem 1889 l.	9.013	14
	Ostane v blagajni koncem 1890. l.	10.644	12
	naloženih pri raznih posojilnicah in hranilnicah.		

V Ljubljani, dné 1. maja 1891.

Tomo Zupan,
prvomestnik.

A. Žlogar,
tajnik.

Dr. J. Vošnjak,
blagajnik.

Račun o troških

v letu 1890.

R a z h o d		gld.	kr.
1	Vrtec in šola v Trstu, vrteci v Celji, Podgori, Pevmi in na Greti	2.666	75
2	Narodno šolstvo	850	—
3	Študentske kuhinje in podporna društva	345	—
4	Natisek 4. in 5. zvezka knjižnice, podobe sv. Cirila in Metoda in knjigovez	787	86
5	Natisek »Vestnika« za l. 1890.	288	76
6	Nagrade pisateljem	20	—
7	Nakup molitvenih in zabavnih knjig in učil	418	76
8	Podpore podružnicam	139	80
9	Tiskovine	88	70
10	Troški predsestva, tajništva, blagajništva, poštnine, za glavno skupščino itd.	269	21
Skupaj		5.874	84

Račun so pregledali, primerjali z blagajničnimi knjigami in našli ga v popolnem redu.

V Ljubljani, 18. februarja 1891.

Nadzoretvo:

Fr. Povše.

Dr. Svetina.

Dr. Papež.

Potem račun pojasni in spopolni z naslednjim izvestjem :

Račun za V. društveno leto 1890 kaže povoljnejše številke, kakor za l. 1889, ker so bili dohodki za 2000 gld. višji od prejšnjega leta v veseli dokaz, da prepričanje o potrebi in o koristnem delovanju naše družbe prodira čedalje bolj v vse katoliško in narodno čuteče kroge.

D o h o d k i so znašali 7505 gld. 82 kr., med katerimi ste vprvič veledušna podpora sl. kranjskega deželnega zbora v znesku 1000 gl. in sl. mesta ljubljanskega v znesku 400 gl., dalje volilo 500 gl. nepozabnega slovenskega rodoljuba Fr. K o t n i k a star. na Verdu. Pristopilo je družbi šest pokroviteljev, ki so vplačali po 100 gld. Za prodane knjige je bilo prejetih 235 gld. 83 kr.*) in za naznanila v „Vestniku“ 211 gld. 20 kr.

Nasproti ugodnejšim dohodkom so se t r o š k i znižali, ker v tem letu družbi ni bilo treba za šolske zgradbe pripomoči. Družbini zavodi so stali družbo 2666 gld. 75 kr., od katerih spada 1296 gld. 75 kr. p o d p o r e z a t r i r a z r e d n o š o l o z otroškim vrtcem pri sv. Jakobu v Trstu. Račun tržaške podružnice pa izkazuje za to šolo 2919 gld. 26 kr. troškov, iz česar je razvidno in se mora z največjo pohvalo omeniti, da je podružnica sama, podpirana od ženske tržaške, nabrala veliko vsoto 1650 gld. pri tržaških Slovencih in Slovenkah. Slava

---

*) Faktično se je za knjige več skupilo, ta vsota obsega le tisti denar, ki je bil specificiran kot dohodek prodanih izvodov. Mnoge podružnice so pa za knjige poslale kar v glavni vsoti

jim o tej žrtvoljubnosti. (Slava!) Družba je tudi to leto podpirala narodno šolstvo na Koroškem in Primorskem in razdelila mnogo molitvenih, zabavnih in poučnih knjig in učil.

Vsi troški so znašali 5874 gld. 84 kr., torej se kaže prebitek 1630 gld. 98 kr. ter je bilo koncem leta 1890 v blagajnici 10.644 gld. 12 kr., naloženih v raznih hranilnicah in posojilnicah, in več dolžnih pisem onih šolskih občin, katerim je družba dovolila bila v prejšnjih letih posojila za zgradbe slovenskih šol.

Družba je v prvih petih letih svojega poslovanja nabrala 34.413 gld., potrosila pa 23.769 gld. Zneski sicer niso tako veliki, s kakoršnimi razpolagajo enake družbe večjih narodov, vendar se je veliko storilo, več ko smo s pričetka pričakovali in otelo se je že na stotine slovenskih otrok potujčevanju. (Dobro!) Ker čakajo družbo čedalje večji troški, naj podružnice tudi zanaprej vstrajajo v svojem delovanji, naj podpirajo družbo, da bode mogla zvršiti vzvišeni svoj namen ter, kakor vелеva § 2. pravil, vsestranski podpirati in pospeševati slovensko šolstvo na katoliško-narodni podlagi. (Občna pohvala.)

Potem blagajnik še omenja o konecletni preskušnji pri sv. Jakobu v Trstu, kjer se je kot vodstveni zastopnik prepričal, kako ukaželjna je ondotna mladež, kako dobro je odgovarjala in da jih je bilo veliko s primernimi knjigami obdarovanih. Slovenskih otrok je pa v Trstu še veliko; ko bi imeli mi dovolj prostora in podpore, storili bi lahko še več za slovenski živelj. — Prepričal se je, da je društveno učiteljstvo

umévalo svojo vzvišeno nalogo ter jo požrtvovalno izvrševalo, za kar je sme tu očitno pohvaliti. Nadalje še pojasnjuje način, kako misli vodstvo tržaške zavode še bolj konsolidirati ter jim zagotoviti obstanek in razvoj.

Skupščina sprejme z odobravanjem in živoklici denarničarjevo poročilo.

VI. Poročilo nadzorništva. V njegovem imenu poroča državni in deželni poslanec Fran Povše:

Nadzorništvo je tekom leta 1890. dvakrat skontrovalo blagajnico, 1. februarija in 16. septembra. Dne 18. februarija 1891. pa je pregledalo račune za l. 1890, računске knjige in priloge, in našlo, da so se vselej vjemali računi popolnem z blagajničnim stanjem, dohod in razhod pa z računskimi prilogami. Pri skontrovanji dne 18. februarija 1891. bile so v blagajnici hranilne knjižice sledečih denarnih zavodov:

1. Mestne hranilnice ljubljanske	1162	gld.	05	kr.
2. Južno-štajarske hranilnice .	1095	"	18	"
3. C. k. Poštne hranilnice .	357	"	69	"
4. Hranilnega in posojilnega društva v Ljubljani . . .	300	"	—	"
5. Kmetске posojilnice ljubljanske okolice	150	"	75	"
6. Okr. posojilnice na Krškem	1169	"	05	-
7. Posojilnice v Logatecu . .	1056	"	75	"
8. Posojilnice v Sevnici . .	1415	"	54	"
9. Posojilnice v Žavei . . .	450	"	84	"
10. Posojilnice v Ormoži . .	576	"	24	-
Prenesek .	7734	"	09	"

	Odnesek .	7734	gld.	09	kr.
11.	Posojilnice v Diekšah . . .	1050	"	78	"
12.	Posojilnice v Ptuji . . .	341	"	84	"
13.	Posojilnice v Spodnjem Drav- bergu	300	"	—	"
14.	Posojilnice v Sinčivesi . .	1000	"	—	"
15.	Posojilnice v Črnem . . .	800	"	—	"
16.	Hranilnice v Slov. Gradci .	125	"	74	"

torej je bilo 11.352 gld. 45 kr.

naloženih v domačih denarnih zavodih.

Predloženi račun za l. 1890. z dohodki 7505 gld. 82 kr., s troški 5874 gld. 84 kr., torej s prebitkom 1630 gld. 98 kr. in s saldrom 10.644 gld. 12 kr. koncem leta 1890. naj sl. skupščina potrdi in naj daje v smislu § 22. družbinih pravil v odstvu oprostilo.

Skupščina sprejmè to izvestje odobravaje na znanje, kar konstatuje prvomestnik.

VII. K točki volitev jedne tretjine vodstvenih članov izprosi si besede skupščinar Dragotin Hribar ter omenja, da bi ne bilo treba z listki voliti. Z ozirom na prej že soglasno izrečeno zahvalo dosedanjemu vodstvu naj blagovoli častita skupščina kar z „vsklikom“ potrditi izstopivšo tretjino odbornikov. Skupščina z odobranjem soglasno pritrdi temu nasvetu. —

Pred volitvijo nadzorništva naznanja prvomestnik, da je prejel od dosedanjega njegovega člana dr. Frana Papeža včeraj list, v katerem javlja, da radi drugih opravil ne more sprejeti več tega posla. Predsednik torej zahvaljujoč se dež.

poslancu dr. Papežu za dovedanje požrtovalnost prosi, skupščina naj izbere drugega gospoda. Zastopnik Fran Podkrajšek nasvetuje z ozirom na to, da se župnik Ivan Vrhovnik, ki si je stekel mnogo zaslug za družbo, kmalo preseli v Ljubljano, skupščina naj blagovoljno njega pokliče v nadzornišvo. Zbor odobrova je soglasno sprejme ta predlog.

Istotako soglasno so potrjeni člani prejšnjega razsodništva. (Imena vseh opraviteljev se objavijo skupno ob koncu.)

VIII. Prvomestnik vpraša, da-li želi kateri čč. skupščinarjev še sprožiti kak nasvet v prospeh šolstva in naše družbe?

Ker pa se nikdo ne oglasi, prvomestnik skupščino sklepa približnoje tako-le:

Srčno se zahvaljujem preblagorodnemu mestnemu županu, g. Josipu Močniku, sl. veterancem ter ognjegasnemu društvu, sl. čitalnici in „Liri“ ter iz Litije in od drugod prihitelim čast. pevcem za vso naklonjenost in vse sodelovanje gledé te velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda. — Zahvala preč. predstojništvu frančiškanskega samostana, ki nam je ljubeznivo preskrbelo Božjo službo v župnijski kámeniški cerkvi na Šutini. — Domoljubno priznanje vsem našim podružnicam po slovenski zemlji na okrog, vsem čast. družabnicam in družabnikom, zastopnicam in zastopnikom, došlim iz vseh slovenskih pokrajin sèm v prijazni Kámenik k šesti véliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda. — Zadnji slovenski domoljubki in zadnjemu domoljubu, ki sta nam morebiti za sedaj ne še z doneski, ampak le samo s svojimi simpatijami do nas bila v korist, —

istinita zahvala! — Svetima bratoma Cirilu in Metodu pa naj bo priporočena naša družba še v daljnje njuno zaščitje.

Šesta vélika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Kámeniku je zaključena.

Ob $\frac{3}{4}$ 1. popoldne je bil sklep zborovanju.

IX. Skupščinarji in gôsti, blizo do 150 na številu, zbrali so se okrog jedne popoldne v salonu Fišerjeve restavracije k b a n k e t u. Salon je primerna, lepa zgradba, kakoršnih ima le malo v naših krajih. Pripravljene so bile tri dolge mize vstric strinjajoče se pri glavni mizi, kjer so prostor zasedli člani družbinega vodstva, župan kámeniškega mesta in večina čč. dâm. Salon je bil ozališan z zeleujem, na pročelju s sliko Nj. Veličanstva presvitlega cesarja, na nasprotni steni s podobo Nj. Veličanstva presvitle cesarice. Okrog teh podob pa zastave v avstrijskih barvah, okriljujoče slovenske trobojnice, obdajajo na jedni strani cesarski, na drugi pa kranjski grb, s ponosnima orloma, pač primeren simbol, da so tu danes zbrani zvesti Slovenci, katerih domovina ima svojo zaščitnico in svojo mater v naši ljubljeni, mogočni Avstriji. Na drugi steni pa sta prijazno zrla na to dično družbo podobi Valentina Vodnika in dr. Janeza viteza Bleiweisa. Naj si bo vse to ali zgolj naključje ali pa za ta dan prirejeno — istina je, da v tej dvorani je ta dan vladal duh naših neumrlih velikanov: duh Vodnikov i Bleiweisov, duh, ki je Slovenstvo povzdignil do častne stopinje; duh, kateri preveva vseslovensko družbo sv. Cirila in Metoda. Ni li to vsem udeležencem kažipot k bodočemu delovanju za blagor

naše ožje domovine slovenske in ljubljene širje domovine avstrijske?

Morda so take misli navdajale družbinoga prvomestnika, vodijo Tomo Zupana, ko prvi vzdigne čašo kipečega šampanjca ter spregovori z dravico Njegovemu Veličanstvu, presvetlemu cesarju, nekako z nastopnimi besedami:

Častita družba!

Ne enkrat se ne zbere, ne v žalosti ne v veselji, dobra družina, da bi jej ne bil v mislih hišni gospodar. — Častiti! tudi mi smo danes družina in sicer slovenska družina. Podružnic sv. Cirila in Metoda odposlanci smo tu z zelene Štirske, s solnčnega Tržaškega, Goriškega in iz Istre; iz jeklenega Korotana ter ljube naše domače Kranjske dežele. Slovenci smo zbrani tu v eni skupini — in sicer je danes navzoča tukaj vsa Slovenska po svojih odposlancih, zedinjena pod eno streho. Tej zedinjeni naši slovenski družini pa je avstrijski cesar véliki hišni gospodar. — Ker smo Slovenci sploh dobra in vselej ter povsod izrecno lojalna družina, spominjamo se radostni v vseh svojih razmerah in vselej, kadar se shajamo, svojega dobrega hišnega gospodarja, Nj. Veličanstva, avstrijskega cesarja. — Vsem narodom v državi pravičen — je naš cesar mil zaščitnik šoli in sploh takemu izobraženju ljudstva, kot je naši družbi v čislih. Pravičen in dobroten in zato iskreno ljubljjen nam je naš vzvišeni hišni gospodar, naš cesar. — Torej pozivljem Vas, častito slovensko družino, da dvignete kupice z menoj vred kličoč: Cesarju Fran Josipu, pravičnemu, dobrotnemu

in ljubljenemu hišnemu gospodarju vélike in mogočne Avstrije ter milega nam slovenskega naroda trikratno Slavo!

(Navdušeni trikratni slava- in živio-klici.)

Pevsko društvo „Lira“ zapoje krasno pesen: „Bog živi cesarja!“

Nato je bil oficijelni del zaključen.

Razvilo se je pri jako točni postrežbi pravo prijateljsko občevanje, primerne zdravice so netile navdušenost, ki se je tudi dejanjsko manifestovala, ko so domorodne gospice jele razpečavati VI. zvezek naše družbine knjižnice, Vodnikove pesmi. Kmalo so jih oddale 99 izvodov. Zadnji stoti iztis pa se je na dražbi prodal za 50 gld. ter pripal odvetniku dr. Storu iz Ljubljane. Družba sv. Cirila in Metoda je skupila za teh 100 izvodov 106 gld. 60 kr.

Dospelo je več pozdravilnih telegramov:

Prišlo je z letnimi poročili od mnogih podružnic iskrenih pozdravov in srčnih voščil za prospeh slovenskega šolstva.

Župan Močnik je bil tako prijazen, da je povabil po končanem banketu drage mu gôste na sprehod po najprijetnejših krajih lepe okolice ter jih slednjič pripeljal na Fišerjev vrt, kjer se je razvila prijetna zabava z godbo in petjem.

„Lira“ in posebni litijski zbor sta ta dan pokazala, kako ljuba jim je slovenska pesen. — Krog $\frac{1}{2}$ 9. ure zvečer so se stranski gôstje z godbo in pevci na čelu podali skozi mesto na kolodvor. Navdušeni živio-klici so se posebno razlegali pri mestni hiši in pred stanovanjem mestnega župana. Na kámeniškem ko-

lodvoru pa je bilo ob odhodu navdušenje vsesplošno, kakor ko se prijatelj loči od prijatelja. — Slava i hvala uzorno slovenskemu Kámeniku! Čast vsem skupščinarjem in góstom, ki so žrtvovali čas i denar — za našo vzvišeno slovensko stvar!

Imenik podružnic.

I. Kranjsko.

1. **Prva ljubljanska:** 1. Prvomestnik Ivan *Gogola*, c. kr. notar; 2. zapisnikar dr. Lovro *Požar*, gimn. profesor; 3. blagajnik —. Namestniki: 1. Andrej *Praprotnik*, šolski ravnatelj; 2. Evgen *Lah*, tajnik »Slovenske Matice«; 3. dr. Josip *Stare*, fin. prokurature pristav. Pokrovitelji 9, ustanovnikov 28, letnikov 38, skupaj 75. Gldinarjev 25·80.
2. **Št. jacobska-trnovska v Ljubljani:** 1. dr. Franc *Papež*, odvetnik; 2. —; 3. Andrej *Kalan*, stolni vikar. Namestniki: 1. Andrej *Žumer*, šolski nadzornik; 2. Karol *Lahajner*, mag. uradnik; 3. Mavrilič *Šarabon*, stolni vikar. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 12, letnikov 112, podpornikov 54, skupaj 180. Gld. 73.—.
3. **Šenpeterska v Ljubljani:** 1. Martin *Malenšek*, župnik; 2. J. *Mikuš*, uradnik; 3. Anton *Koblar*, kurat. Namestniki: 1. Ignacij *Valentinčič*, mestni odbornik; 2. Fran *Ban*, faktor Kat. Tiskarne; 3. Alojzij *Poljanec*, oskrbnik. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 22, letnikov 88, podpornikov 53, skupaj 165. Gld. —. —
4. **Ribniška:** 1. —; 2. Andrej *Podboj*, posestnik; 3. Matija *Mrak*, kapelan. Namestniki: 1. Fran *Višnikar*, c. kr. okrajni sodnik; 2. Josip *Vogljar*, župnik. za Sodražico; 3. Ivan *Komljanec*, gimn. profesor, za Kočevje. Ustanovnikov 17, letnikov 76, podpornikov 23, skupaj 116. Gld. 46.—.

*) Imenik je sestavljen po zadnjih vodstvu došlih poročilih; le denarna svota velja za leto 1890, ker se računi sklepajo koncem leta.

5. **Novomeška:** 1. dr. Josip *Marinko*, c. kr. gimn. prof.; 2. Otmar *Skale*, c. kr. okrajni živinozdravnik; 3. Ivan *Krajec*, lastnik tiskarne. Namestniki: Simeon *Sladović pl. Sladoević*, lekarnar; 2. Iv. *Škerlj*, c. kr. drž. pravd. namestnik; 3. Fran *Ferko*, trgovec in posestnik. Ustanovnikov 16, letnikov 67, podpornikov 32, skupaj 115. Gld. 74·50.
6. **Kropinska-kamnogoriška-dobravška:** 1. Valentin *Aljančič*, župnik na Dobravi; 2. Adolf *Kapus pl. Pichelsteinski* v Kamni Gorici; 3. Marko *Kovšca*, nadučitelj v Kropi; Namestniki: 1. Ivan *Zupan*, izdelovatelj orgelj v Kamni Gorici. Ustanovnikov 7, letnikov 33, podpornika 2, skupaj 42. Gld. 30·55.
7. **Šiška:** 1. Fran *Ravnihar*, dež. knjigovodja; 2. Anton *Knez jun.*, trgovec; 3. Ivan *Suva*, posestnik. Namestniki: 1. Fran *Drenik*; 2. Fran *Bizjan*; 3. Fran *Adamič*. Ustanovnikov 7, letnikov 20, podpornikov 36, skupaj 63. Gld. —.—.
8. **Turjak:** 1. Jernej *Kosec*, župnik v Škocijanu; 2. Josip *Korošec*, učitelj; 3. Ivan *Kožar*, posestnik. Namestniki: 1. Mih. *Lavtižar*, župnik v Robu. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 6, letnikov 26, podpornikov 18, skupaj 51. Gld. 32.—.
9. **Gorenjska dolina, sedež v Kranjski gori:** 1. Aleksander *Hudovernik*, c. kr. notar v Kranjski gori; 2. Fr. *Verhovšek*, kapelan; 3. Josip *Bregar*, nadučitelj. Ustanovnik 1, letnikov 30, podpornikov 23, skupaj 54. Gld. 48·36.
10. **Mokronoška:** 1. Ivan *Virant*, župnik v Mokronogu; 2. Andrej *Grčar*, nadučitelj, 3. Fran *Penca*, veleposestnik. Nam.: 1. —; 2. Iv. *Volk*, kapelan na Trebelnem; 3. Edvard *Bohinc*, učitelj. Ustanovniki 4, letnikov 36, skupaj 40. Gld. 81.—
11. **Metliška:** 1. Anton *Aleš*, dekan v Semiču; 2. Anton *Navratil*, zasebnik v Metliki; 3. —. Namestniki: 1. Fr. *Štajer*, notar v Metliki; 2. Fr. *Zupan*, davčni pristav; 3. Andrej *Sešt*, nadučitelj. Ustanovnikov 9, letnikov 32, skupaj 41. Gld. 12·50.
12. **Kranj:** 1. Vinko *Majdič*, veletržec; 2. Janko *Vilfan*; 3. Janko *Globočnik*, c. kr. notar. Namestniki: 1. J. *Pezdič*; 2. T. *Pavšlar*; 3. Ciril *Pirc*. Ustanovnikov 12, letnikov 25, podpornikov 5, skupaj 42. Gld. 11.—
13. **Selška na Gorenjskem:** 1. Fran *Šlibar*, posestnik; 2. Jožef *Grošelj*; 3. Miha *Bergant*. Letnikov 25, skupaj 25. Gld. 31·60.

14. **Loškopotoška:** 1. Anton *More*, farni administrator; 2. Fran *Golmajer*, nadučitelj; 3. Fran *Kovač*, trgovec. Nam.: 1. Fran *Kadunc*, administrator v Dragi; 2. J. *Knavs*, posestnik v Loškem potoku; 3. Pavel *Turk*, župan v Dragi. Ustanovnikov 12, letnikov 50, podpornikov 22, skupaj 84. Gld. —.—.
15. **Škofja Loka:** 1. Blaž *Mohar*, posestnik; 2. —. 3. Lovro *Sušnik*. Namestnika: 1. Ivan *Tomažič*, mestni župnik; 2. Avgust *Sušnik*. Ustanovnikov 7, letnikov 17, skupaj 24. Gld. 30·90.
16. **Železniška:** 1. Jakob *Mrak*, župnik; 2. Jak. *Dermota*; 3. Martin *Klopčič*. Namestniki: 1. Fran *Demšar*; 2. Fran *Oblak*; 3. Anton *Klemenčič*. Letnikov 14, podpornikov 12, skupaj 26. Gld. 13·15.
17. **Postojnska:** 1. Fric *Vičič*, nadžupan; 2. Fr. *Zakrajšek*, kaplan v Postojini; 3. Jak. *Dimnik*, učitelj. Namestniki: 1. Alojzij *Kraigher*, trgovec; 2. Fran *Padar*, c. kr. logar; 3. Rihard *Šeber*, tiskar. Ustanovnikov 25, letnikov 36, skupaj 61. Gld. 26·90.
18. **Blejska okolica:** 1. Josip *Razboršek*, dekan v Gradu; 2. Josip *Žirovnik*, nadučitelj v Gorjah; 3. gospdč. T. *Strlé*, učiteljica. Nam.: 1. Janez *Berlec*, župnik; 2. Fran *Rus*, nadučitelj; 3. Katarina *Drol*, učiteljica. Ustanovnikov 5, letnikov 44, skupaj 49. Gld. 30·—.
19. **Trnovo-Bistrica:** 1. Ivan *Vesel*, dekan v Trnovem; 2. Ivan *Strnad*, kapelan; 3. Žiga *Furlan*, davčni uradnik v Bistrici. Namestniki: 1. Juraj *Štrucelj*, c. kr. okrajni sodnik v Bistrici; 2. Josip *Kostanjevec*, učitelj v Trnovem; 3. Fr. *Samsa*, diurnist v Trnovem. Skupaj 50. Gld. —.—.
20. **Senožeška:** 1. Ignac *Okorn*, župnik; 2. Hinko *Kavčič*, deželni poslanec v Razdrtem; 3. Anton *Jemec*, kapelan. Namestniki: 1. Janko *Rahne*, c. kr. notar; 2. Iv. *Trošt*, učitelj; 3. Josip *Meden*, posestnik. Ustanovnikov 6, letnikov 37, podpornikov 12, skupaj 55. Gld. 32·90.
21. **Premška:** 1. Nik. *Križaj*, župnik; 2. Pet. *Cebin*, nadučitelj; 3. Fran *Žnidaršič*, trgovec. Ustanovnikov 5, letnikov 16, podpornikov 17, skupaj 38. Gld. 10·—.
22. **Pivka s sedežem v Št. Petru:** 1. Matej *Sitar*, duhovnik v Šent Petru; 2. Štefan *Jelenec*, učitelj v Trnaji; 3. Mihael *Kalan*, nadučitelj v Št. Petru. Nam.: 1. Fran *Groznik*, vikar v Zagorji. Ustanovnikov 22, letnikov 52, skupaj 74. Gld. 40·—.
23. **Idrija:** 1. Alojzij *Novak*, učitelj; 2. Anton *Levstek*, učitelj; 3. Fran *Lapajne*, trgovec. Nam.: 1. Fran *Kos*; 2. Valentin *Lapajne*, trgovca. Pokrovitelj 1, ustan. 11, letnikov 24, podpornikov 12, skupaj 48. Gld. 14·30.

24. **Zatičina-Višnja gora:** 1. Jakob *Razpotnik*, župnik v Višnji gori; 2. Janko *Skrbinec*, nadučitelj; 3. Jožef *Škufca*, posestnik v Višnji gori. Namestniki: 1. Primož *Ribnikar*, župnik v Zatičini; 2. Fran *Kovač*, učitelj v Zatičini; 3. —. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 13, letnikov 20, podpornikov 8, skupaj 42. Gld. 26.—.
25. **Brdski sodniški okraj:** Ivan *Vrhovnik*, župnik; 2. Janko *Krsnik*, graščak; 3. Ivan *Janežič*, nadučitelj v Dobu. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 8, letnikov 61, podpornika 2, skupaj 73. Gld. 59·21.
26. **Poljanska dolina:** 1. Jernej *Ramoveš*, župnik v Poljanah; 2. Val. *Šubic*, podobar; 3. Fran *Grošelj*, posestnik. Namestniki: 1. Fran *Petrovič*, župnik na Trati; 2. Radivoj *Rant*, učitelj; 3. Alojzij *Giacomini*, Ustanovniki 3, letnikov 41, podpornikov 11, skupaj 55. Gld. 70.—
27. **Meniševska, sedež Begunje pri Cerkljani:** 1. —, 2. Josip *Zirovnik*, nadučitelj; 3. T. *Bonač*, posestnik. Namestniki: 1. Juraj *Meden*, posestnik; 2. Fr. *Otoničar*; 3. Josip *Meden*, Ustanovnikov 10, letnikov 26, podpornikov 5, skupaj 41. Gld. 15.—.
28. **Črnomeljska:** 1. Fran *Šetina*, učitelj; 2. R. *Justin*, učitelj; 3. Janko *Schweiger*, posestnik, Ustanovnikov 5, letnikov 34, podpornika 2, skupaj 41. Gld. 29·50.
29. **Vipavska:** 1. Mat. *Erjavec*, dekan; 2. Rud. *Dolenec*; 3. Radoslav *Silvester*, Namestniki: 1. Št. *Tomšič*; 2. M. *Arko*; 3. Anton *Hrovatin*, Ustanovnikov 16, letnikov 39, skupaj 55. Gld. 25.—.
30. **Litijska:** 1. Jernej *Zupančič*, duhovnik; 2. L. *Sveteč*, c. kr. notar; 3. Fran *Knašlič*, posestnik v Šmartnem. Namestniki: 1. Fran *Podkrajšek*, načelnik žel. postaje na Savi; 2. Martin *Molek*, župnik; 3. J. *Ravnihar*, nadučitelj v Litiji. Pokroviteljev 5, ustan. 5, letnikov 50, podpornikov 64, skupaj 124. Gld. 167.—.
31. **Krško in okolica:** 1. dr. Jurij *Sterbenec*, dekan v Leskovcu; 2. Ferdo *Černovšek*, uradnik v p. v Krškem; 3. —. Nam.: 1. dr. Lovro *Mencinger*, advokat. Ustan. 7, letnikov 32, skupaj 39. Gld. 33.—.
32. **Vrhniški sodniški okraj:** 1. Iv. *Koprivnikar*, dekan na Vrhniki; 2. Ant. *Flis*; 3. Jožef *Lenarčič*. Nam.: 1. Gabriel *Jelovšek* za Vrhniko; 2. Jožef *Verbič* za Borovnico; 3. Ivan *Gruden* in Simon *Ogrin*, podobar. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 17, letnikov 32, skupaj 50. Gld. 33.—.
33. **Logatec:** — —

34. **Smlednik in okolica:** 1. Henrik baron *Lazarini*, graščak; 2. Primož *Oblak*; 3. Anton *Pavlin*. Namestnik: 1. Josip *Keršič*. Ustanovnikov 11, letnikov 56, podpornik 1, skupaj 68. Gld. 1831.
35. **Ženska podružnica za Bistriški okraj na Notranjskem:** 1. Sofija *Šabec*, posestnica; 2. M. *Hladnik*; 3. Ivanka *Ličan*. Nam.: Pavlina *Bachmann*. Ustan. 12, letnic 68, podpornic 22, skupaj 102. Gld. —.—.
36. **Žužemberk in okolica:** 1. —. 2. Ivan *Jerše*, posestnik; 3. Ivan *Zorec*, trgovec. Nam.: 1. Fran *Valand*, župan; 2. Jakob *Škerlj*; 3. Fran *Ferjančič*. Ustan. 6, letn. 16, podp. 3, skup. 25. Gld. 1630.
37. **Naklo z okolico na Gorenjskem:** 1. —; 2. —; 3. Fran *Pavlin*, posestnik v Podbrezji. Skupaj 30. Gol-dinarjev —.—.
38. **Kamnik z okolico:** 1. Josip *Močnik*, župan, lekar; 2. Fran *Stelé*, posestnikov sin; 3. Josip *Stelé*, posestnikov sin. Nam.: 1. Martin *Novak*, c. kr. poštar; 2. Anton *Pintar*, trgovec; 3. N. *Zadnikar*, c. kr. okrajni živino-zdravnik. Ustanovnikov 8, letn. 38, podp. 15, skupaj 61. Gld. 50.—.
39. **Cerklje na Gorenjskem:** 1. Andrej *Vavken*, nadučitelj in župan; 2. Fran *Krek*, kapelan; 3. Radoslav *Kočevar*, farmacevt. Ustan.: 12, letnikov 28, podp. 18, skupaj 58. Gld. 58.—.
40. **Kostanjeviški okraj:** 1. Viktor *Rosina*, c. kr. notar; 2. Josip *Rohrmann*, koncipijent; 3. M. *Novak*, okrajni sodnik. Namestniki: Damijan *Pavlič*, župnik; 2. —. 3. Fran *Gregorič*. Ustanovnikov 6, letn. 46, skupaj 52. Gld. 10605.
41. **Št. peterska ženska v Ljubljani.** (V osnovi.)

II. Štajersko.

1. **Celjska.** 1. Dr. Ivan *Dečko*, odvetn. kandidat; 2. Fran *Kugler*, odvetn. uradnik; 3. Andrej *Perc*, not. uradnik. Namestniki: 1. Fran *Irgel*, vikar; 2. dr. Urb. *Lemež*, odvetn. kandidat; 3. —. Pokrovitelji 4, ustanovnikov 8, letnikov 45, skupaj 57. Gld. 131.—.
2. **Mariborska:** 1. Ant. *Borsečnik*, stolni vikar; 2. Pavel *Simon*, hišni posestnik; 3. dr. Alojzij *Meško*, profesor bogoslovja. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 11, letnikov 18, skupaj 31. Gld. 2830.

3. **Graška akademiška:** 1. Janko *Žolgar*, drd. iur.; 2. France *Mohorič*, cand. iur.; 3. Franc *Krušič*, cand. med. Namestniki: 1. M. *Dereani*, cand. med.; 2. Jaroš *Žitek*, drd. med.; 3. Fran *Mayer*, drd. iur. Ustanovniki 4, letnikov 48, skupaj 52. Gld. 40.—.
4. **Ptujska:** 1. O. Benko *Hrtiš*, župnik v Št. Vidu; 2. O. Konrad *Stazinski*; 3. Anton *Gregorič*. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 17, letnikov 18, podpornikov 7, skupaj 44. Gld. 23.—.
5. **Šaleška dolina v Šoštanji:** 1. Ivan *Govedič*, župnik v Šoštanji; 2. Jožef *Skaza*, posestnik v Velenji; 3. Ivan *Kačič*, c. kr. notar. Namestniki: 1. Ivan *Vošnjak*, veleposestnik; 2. Ivan *Kramar*, 3. Vinko *Ježovnik*. Ustanovnikov 6, letnikov 22, podpornikov 30, skupaj 58. Gld. 56·90.
6. **Vuhred-marnberški okraj:** 1. Mart. *Kochek*, c. kr. beležnik v Marnbergu; 2. Anton *Jazbec*, dekan v Marnbergu; 3. Josip *Čeruko*, župnik v Vuhredu. Namestniki: 1. Tom. *Mraz*, nadžupnik; 2. Jurij *Zmavec*, župnik v Remšniku; 3. Jos. *Lederhas*. Ustanovnikov 9, letnikov 9, podpornikov 16, skupaj 34. Gld. 10.—.
7. **Graška izvanakademiška:** 1. Fr. *Bradaška*, gimn. ravnatelj v p.; 2. Monsgr. Ivan *Tomše*, c. in kr. vojaški župnik v p.; 3. Fran *Hrašovec*, c. kr. okr. sodnik v p. Ustanovnikov 11, letnikov 29, podpornika 2, skupaj 42. Gld. 43·35.
8. **Braslovče:** 1. Fran *Pristan*, posestnik; 2. Ivan *Kač*, okrajni tajnik; 3. Florjan *Rak*. Namestniki: 1. Lovro *Potočnik*, dekan; 2. France *Rojnik*, župan; 3. Jakob *Škoflek*, nadučitelj. Ustanovnikov 13, letnikov 31, podpornikov 16, skupaj 60. Gld. 31.
9. **Gornji grad:** 1. Franc *Dovnik*, dekan; 2. —, 3. Fr. *Šarb*, trgovec. Namestniki: 1. M. *Strnad*, župnik na Ljubnem; 2. Fran *Petek*, trgovec. Ustanovnikov 19, letnikov 30, podpornikov 58, skupaj 107. Gld. 44·21.
10. **Konjice:** 1. —, 2. Anton *Sattler-Marguč*, posoj. uradnik; 3. Janez *Šepee*, trgovec. Namestniki: 1. Fr. *Mikuš*, nadžupnik; 2. Janez *Rudolf*, kmet v Dobrnežu; 3. Jan. *Pospišil*, lekarnar. Ustanovnikov 15, letnikov 34, podpornikov 36, skupaj 85. Gld. 25.—.
11. **Sevniška:** 1. Fr. *Vršec*, c. kr. notar; 2. J. *Kuntič*; 3. Fran *Hrastel*, kapelan. Ustanovniki 4, letnikov 34, podpornikov 7, skupaj 45. Gld. 15.—.

12. **Žalec pri Celji:** 1. Dragotin *Žuža*; 2. Fran *Roblek* v Žalcu; 3. Josip *Širca*. Namestniki: 1. Adam *Grušovnik*, kapelan v Žalcu; 2. Fran *Dolinar*, v Grižah; 3. L. *Antloga* v Gotovljah. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 13, letnikov 33, podpornikov 9, skupaj 56. Gld. —.—.
13. **Šmarijsko-Slatinska:** 1. Martin *Ivanc*, kanonik v Šmarji pri Jelšah; 2. Ivan *Rotner*, kapelan v Šmarji; 3. Fran *Zupančič*, sedlar v Šmarji. Namestniki: 1. Ant. *Fröhlich*, nadžupnik pri sv. Križu; 2. Vek. *Strmšek*, učitelj pri sv. Petru; 3. Josip *Cerjek*, kapelan pri sv. Križu. Ustanovnikov 5, letnikov 51, podpornikov 17, skupaj 73. Gld. 42.—.
14. **Zidani most in okolica:** 1. Karol *Gmeiner*, župnik; 2. —, 3. Janez *Mlinar*, organist v Loki pri Zidanem mostu. Namestnik: 1. Ferdo *Roš*, veleposestnik v Hrastniku. Ustanovnikov 14, letnikov 104, podpornik 1, skupaj 119. Gld. —.—.
15. **Slovenjigradeo in okolica:** 1. Anton *Ostrožnik*, župnik; 2. Fran *Vidmajer*, kapelan; 3. Josip *Stanonik*, poslovodja. Namestniki: Josip *Farsky*, tovarnar v Slov. Gradcu; 2. Matija *Šmit*, učitelj; 3. Fran *Hajtnik*, obrtnik. Ustanovnikov 18, letnikov 118, podpornikov 300, skupaj 436. Gld. 25.—.
16. **Lehen:** 1. Jernej *Pavlič*, posestnik; 2. J. *Osvald*, posestnik; 3. Radoslav *Kopič*, nadučitelj v Lehnu. Ustanovniki 4, letnikov 54, podpornikov 14, skupaj 72. Gld. 10.—.
17. **Št. Jurij ob južni železnici:** 1. Fran *Pisanec*, veleposestnik v Bezovji; 2. Jakob *Mastnak*, veleposestnik; 3. Janez *Hren*. Namestniki: 1. Josip *Podgoršek*, gostilničar; 2. Matija *Kavčič*, trgovec; 3. Anton *Rataj*, posestnik. Ustanovnikov 5, letnikov 26, podpornika 2, skupaj 33. Gld. 32.—.
18. **Ponikva:** 1. Fran *Podgoršek*, posestnik; 2. Fran *Šetincec*, učitelj; 3. Josip *Dobnik*, nadučitelj. Namestniki: 1. Gašpar *Senica*, 2. Anton *Galjuf*, 3. Miha *Zdolšek*. Ustanovnikov 5, letnikov 17, podpornikov 19, skupaj 41. Gld. 15.—.
19. **Rečica v Savinjski dolini:** 1. Matija *Krtna*, župnik na Rečici; 2. Fran *Kocbek*, učitelj; 3. J. *Tršak*, gostilničar. Namestniki: 1. P. Viktor *Jerančič*, gvardijan v Nazaretu; 2. Fran *Lorber*, 3. Anton *Jeraj*, gostilničar. Ustanovnika 2, letnikov 33, skupaj 35. Gld. 22.—.

20. **Ormoški okraj:** 1. Dr. J. *Gršak*, c. kr. notar; 2. dr. A. *Žižek*, zdravnik; 3. Alojzij *Mikl*, trgovec. Namestniki: 1. Albin *Švinger*, dekan; 2. Ivan *Vrtnik*, uradnik. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 12, letnikov 60, skupaj 73. Gld. 50.—.
21. **Velika Pirešica:** 1. Ivan *Košar*, župnik v Galiciji; 2. Ivan *Kač*, občinski uradnik; 3. Jos. *Klemenčič*, nadučitelj v Galiciji. Namestniki: 1. Mart. *Podpečan*, župan; 2. Josip *Čelina*, orgljar v Galiciji; 3. Martin *Lednik*, posestnik. Ustanovnik 1, letnikov 34, podpornikov 48, skupaj 83. Gld. 26·50.
22. **Sv. Lenart v slov. goricah:** 1. —, 2. dr. J. *Leščnik*, odvetnik; 3. Matija *Šuman*. Namestniki: 1. Pet. *Mesarec*. Ustanovnikov 6, letnikov 34, podpornikov 174, skupaj 214. Gld. —.—.
23. **Vransko:** 1. Anton *Svetina*, c. kr. notar; 2. Lavoslav *Apat*, zastopnik »Slavije« pri sv. Juriju ob Taboru; 3. S. *Meglič*. Namestniki: Anton *Balon*, župnik na Vranskem; 2. Dragotin *Šventner*, 3. J. *Klobučar*, zasebnik. Ustanovniki 4, letnikov 33, podporniki 3, skupaj 40. Gld. —.—. (Osnovana 1891.)
24. **Škofja Ves pri Celji:** 1. Fr. *Lekše*, kapelan v Vojniku; 2. Josip *Vrečar*; 3. Mart. *Vogel*. Namestniki: 1. M. *Bikovšek*, 2. Anton *Brezovnik*, 3. Josip *Kompolšek*. Ustanovniki 4, letnikov 43, podpornikov 23, skupaj 70. Gld. —.—. (Osnovana 1891.)
25. **Breški okraj v Brežicah:** 1. Dr. Matej *Schmirmaul*, zdravnik v dež. bolnišnici; 2. Jos. *Stanič*, notar. koncipijent; 3. Andrej *Levak*, veleposestnik. Namestniki: 1. dr. Fran *Firbas*, c. kr. notar; 2. Josip *Kostanjevec*, kapelan; 3. Jos. *Šetina*, odvok. koncipijent. Ustanovnikov 11, letnikov 49, podpornikov 46, skupaj 106. Gld. —.—. (Osnovana 1891.)

III. Koroško.

1. **Celovec in okolica:** 1. Ivan *Wieser*, župnik pri Elizabetinkah; 2. Filip *Haderlap*, urednik »Mira«; 3. Fran *Treiber*, mestni kapelan. Namestnik: 1. Janez *Ure*, posestnik. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 8, letnikov 54, podpornika 2, skupaj 65. Gld. 45.—.
2. **Beljak in okolica:** 1. Matija *Wutti*, posestnik na Vočilu; 2. Ivan *Wucherer*, posestnik v Podturju; 3. Ivan *Gajler*, posestnik v Ločah. Namestniki: 1. Gregor *Einpieler* in Simon *Stoeckl*, župnika; 2. Ign. *Mikula* in Mat.

- Markovič*, kmeta; 3. *Valentin Kraut*, župnik, in *Janez Lipuš*, kmet. Ustanovnikov 20, letnikov 25, podpornikov 214, skupaj 259. Gld. —.—.
3. **Podružnica za slovensko Ziljsko dolino in župnijo Vrata:** 1. *J. Katnik*, posestnik v Ziljski Bistrici; 2. *Luka Bartižar*, župnik; 3. *Filip Milonik*, posestnik. Namestniki: 1. *Andrej Šnabl*, 2. *Marko Kaiser*, 3. *Janez Hebein*. Ustanovniki 3, letnikov 23, podpornikov 62, skupaj 88. Gld. 36·20.
4. **Kotmaraves in okolica:** 1. *Matija Prosekar*, posestnik; 2. *Valentin Štangl*, posestnik; 3. *Janez Štih*, posestnik. Namestniki: 1. *Toma Koban*, 2. *Miha Pak*, 3. *Boštijan Gradičnik*, župnik, in *Miha Robas*. Ustanovnik 1, letnikov 21, podpor. 128, skupaj 150. Gld. 32·—.
5. **Pliberk in okolica:** 1. *Jurij Reš*, veleposestnik; 2. *A. Gabron*, župnik v Štebenji; 3. *Andrej Kuhar*, posestnik v Čergovicah. Namestniki: *Janez Jernej*, posestnik v Čergovicah; 2. *Miha Hanin*; 3. *Jan. Krajgher*, posestnik v Sterpnovesi. Ustanovnikov 6, letnikov 65, podpor. 152, skupaj 223. Gld. 10·—.
6. **Apače:** 1. *Anton Božič*, posestnik; 2. *Andrej Butej*, posestnik; 3. *Lenart Lakonik*. Namestniki: 1. *Jarnej Jagovec*; 2. *Peter Pirčar*, rokodelec; 3. *Luka Bolte*. Ustanovnik 1, letnikov 52, podpornikov 66, skupaj 119. Gld. 36·10.
7. **Št. Kancijan in okolica:** 1. *Janez Silan*, posestnik; 2. *Karol Silan*, kmečki sin; 3. *Lorenc Milar*, posestnik. Namestniki: 1. *Simon Temel*, kmet; 2. *Bošt. Ražun*, posestnik; 3. *Martin Ročičjak*. Ustanovnika 2, letnikov 64, podpornikov 176, skupaj 242. Gld. 31·26.
8. **Tolsti vrh in okolica:** 1. *Dominik Kotnik*, posestnik; 2. *Jožef Pogačnik*; 3. *Franjo Kogelnik*. Namestniki: 1. *Fran Ločnik*; 2. *Lorenc Osojnik*; 3. *Janez Herman*. Ustan. 1, letn. 52, podpornikov 31, skupaj 84. Gld. 24·86.
9. **Št. Janž v Rožni dolini:** 1. *Martin Štih*, posestnik; 2. *Janez Simončič*, župnik; 3. *Mat. Ambrož*, dekan. Namestniki: 1. *Fr. Colarič*, 2. *J. Kuraš*, 3. *Jurij Fajnik*. Ustanovnik 1, letnikov 59, podpornikov 85, skupaj 145. Gld. —.—.
10. **V Habru pri Medgorjah:** 1. *Matija Drobivnik*, posestnik; 2. *Janez Ogriz*, župnik; 3. *Jurij Drobivnik*. Namestniki: 1. *Zdravko Lužnik*, 2. *Jože Drobivnik*, 3. *A. Ogriz*. Ustanovnik 1, letnikov 36, podpornikov 71, skupaj 108. Gld. 32·—.

11. **Črna in okolica:** 1. Jan. Müller, posestnik; 2. Prim. Walter, 3. Alojzij Božič. Namestnik: 1. Toma Šepul. Ustanovnikov 6, letnikov 42, podpornikov 86, skupaj 134. Gld. 20.—.
12. **Št. Šteben in okolica na Zilji:** 1. Jernej Lekš, poštar v Štebenu na Zilji; 2. Gašpar Lekš, 3. Peter Urbanec. Namestniki: 1. Ivan Verlič, 2. Vinko Jank, 3. Tone Millonig. Ustanovnika 2, letnikov 37, podpornikov 94, skupaj 133. Gld. 60.—.
13. **Priblaves in okolica:** 1. Josip Lipuš, posestnik v Priblivesi; 2. Josip Valej, 3. Gregor Jamez. Namestniki: 1. Janez David, 2. Simon Tratnik, 3. Josip Pižovnik. Letnikov 8, podporniki 103, skupaj 111. Gld. 750.
14. **Libeliče:** 1. Vinko Glinik, posestnik; 2. Lovro Pungratnik, 3. Ulrih Kušnik. Namestniki: 1. Fran Trampus, 2. Toma Novak, 3. Andrej Stimmikar. Letnikov 15, podpornikov 124, skupaj 139. Gld. —.—. (Osnov. 1891.)

IV. Primorsko.

a) Goriško:

1. **Goriška moška:** 1. Dr. Anton Gregorčič, prof. bogoslovja; 2. Anton Šantelj, gimn. profesor; 3. Valentin Kancler, učitelj. Namestniki: 1. Josip Ivančič, gimn. profesor; 2. Franc Furlani in 3. Franc Leban, poštna uradnika. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 14, letnikov 82, podpornikov 17, skupaj 114. Gld. 9272.
2. **Šempas:** 1. Iv. Kodre, vikar v Oseku; 2. Jernej Rajar, nadučitelj; 3. Josip Rijavec, posestnik. Namestniki: 1. A. Slokar, 2. Ivan Batič, 3. Jernej Batič. Ustanovnika 2, letnikov 19, podpornikov 9, skupaj 30. Gld. —.—.
3. **Ajdovska z okolico:** 1. Iv. Dugulin, župnik; 2. Fr. Petrič, 3. Anton Terčelj. Namestniki: 1. A. Lokar, 2. J. Budihna, 3. Dragotin Kravs. Ustanovnik 1, letnikov 46, podpornikov 7, skupaj 54. Gld. 104.—.
4. **Kobarid:** 1. Jakob Fon, vikarij v Kredu; 2. Anton Pipan, vikar; 3. —. Pokrovitelj 1, ustanovnikov 8, letnikov 18, podpornika 2, skupaj 29. Gld. 9367.
5. **Bolec:** 1. Fran Ilovar, dekan; 2. Adolf Komac, učitelj; 3. Gregor Šubic, kontrolor. Namestniki: 1. Alojzij Sorč, c. kr. poštar; 2. —; 3. Fran Pečenko, občinski tajnik. Ustanovnikov 6, letnikov 38, podpornika 2, skupaj 46. Gld. 34.—.

6. **Dornberg, Prvačina in Gradišče:** 1. Fil. *Kramar*, župnik; 2. Vinko *Gregorič*; 3. Josip *Poljšak*, župnik. Namestniki: 1. Simon *Gregorič*; 2. Ign. *Križman* ml.; 3. Josip *Orel*. Ustanovniki 3, letnikov 31, podporn. 110, skupaj 144. Gld. 17.—.
7. **Cerkljanski okraj (Cerkno):** 1. Mnsgr. Jos. *Jeram*, dekan; 2. Anton *Kosmač*; 3. Josip *Kosec*, kapelan. Namestniki: 1. Jos. *Šejbal*, 2. Mohor *Sedej*. Ustanovnik 1, letnikov 24, podpornikov 50, skupaj 75. Gld. 32·36.
8. **Briska, sedež v Biljani:** 1. Lovro *Juvančič*, župnik; 2. Andrej *Širok*, nadučitelj; 3. Hrabroslav *Volarič*, učitelj. Namestniki: 1. —, 2. Anton *Skolaris*, 3. M. *Zamar*. Ustan. 7, letnikov 30, podpor. 20, skupaj 57. Gld. 35.—.
9. **Goriška ženska:** 1. Josipina *Premrov*; 2. Marija *Jug*; 3. Pavla *Koren*. Namestnice: 1. Avgusta *Šantel*; 2. Marija *Klavžar*; 3. Amalija *Druffa*. Ustanovnic 18, letnic 157, podpornic 166, skupaj 341. Gld. 300.—.
10. **Naklo na Krasu:** 1. —, 2. J. *Kumar*, 3. Ant. *Pakiž*. Namestnik: 1. Jan. *Štrukelj*. Skupaj 80. Gld. —.—.
11. **Tolmin:** 1. Josip *Kragelj*, dekan; 2. Kr. *Bratina*, nadučitelj; 3. Ivan *Jug*, sodnijski sluga. Namestniki: 1. Jos. *Ivančič*, c. kr. notar; 2. Andrej *Vrtovec*, učitelj; 3. Fran *Kavčič*. Ustan. 5, letnikov 25, skupaj 30. Gld. 100.—.
12. **Kômenski okraj:** 1. Adolf *Harmel*, dekan v Kômenu; 2. Alojzij *Štrekelj*, podžupan; 3. Edvard *Štrekelj*, duh. pomočnik. Namestniki: 1. Alojzij *Luznik*, učitelj v Škrbini; 2. Josip *Štrekelj*, učitelj na Gorjanskem; 3. Josip *Kovačič*, župan v Kômenu. Ustanovnikov 9, letnikov 47, podpornikov 80, skupaj 136. Gld. —.—. (Osnov. 1891.)
13. **Kanal:** V osnovi.

b) **Trst:**

1. **Tržaška moška:** 1. Mate *Mandič*, deželni poslanec; 2. L. *Furlani*; 3. —. Namestniki: 1. Fr. *Žitko*, 2. dr. H. *Tuma*, 3. F. *Bartel*. Pokrovitelji 4, ustanovnikov 40, letnikov 135, skupaj 179. Gld. 1579·26.
2. **Tržaška ženska:** 1. Natalija *Truden*, 2. Marija *Nadlišek*, 3. Ljudmila *Mankoč*. Namestnice: 1. Justina *Michelli*, 2. Josipina *Delkin*, 3. Ana *Ščuka*. Pokroviteljica 1, ustan. 17, letnic 161, skupaj 179. Gld. 71·90.
3. **Sv. Ivan v Vrdell pri Trstu:** 1. Ivan M. *Vatovec*, trgovec; 2. Anton *Trobec*; 3. Josip *Gašperšič*. Namestnik: 1. Štefan *Nadlišek*. Ustanovnikov 10, letnikov 39, podpornika 2, skupaj 51. Gld. 33.—.

4. **Greta pri Trstu:** 1. Dragotin *Martelanec*, zasebnik; 2. Vatroslav *Počivalnik*, kapelan; 3. Anton *Škabar*. Namestniki: 1. —, 2. Josip *Požar*, 3. Fran *Dolenec*. Ustanovnikov 6, letnikov 88, podpornikov 21, skupaj 115. Gld. —.—.

o) **Istra:**

1. **Podgrad:** 1. Anton *Rogač*, dekan v Hrušici; 2. Ivan *Nekerman*, nadučitelj; 3. Fran *Vajšelj*, učitelj. Namestniki: 1. Slavoj *Jenko*, nadžupan; 2. Ivan *Benedik*, župnik; 3. Ivan *Makarovič*. Pokrovitelja 2, ustanovnikov 7, letnikov 42, podpornikov 6, skupaj 57. Gld. 64.—.

Družba sv. Cirila in Metoda torej šteje o VI. veliki skupščini **98 podružnic**.

Družbenikov je naznanjenih:

za **Kranjsko:** Pokroviteljev 34 (10 pokroviteljev pri družbinem vodstvu), ustanovnikov 373, letnikov 1485, podpornikov 472, skupaj 2444;

za **Štajarsko:** Pokroviteljev 10, ustanovnikov 221, letnikov 1007, podpornikov 828, skupaj 2066;

za **Koroško:** Pokrovitelj 1, ustanovnikov 52, letnikov 553, podpornikov 1384, skupaj 1990;

za **Goriško:** Pokrovitelja 2, ustanovnikov 74, letnikov 517, podpornikov 463, skupaj 1136;

za **Tržaško:** Pokroviteljev 5, ustanovnikov 73, letnikov 423, podpornikov 23, skupaj 524;

za **Istro:** Pokrovitelja 2, ustanovnikov 7, letnikov 42, podpornikov 6, skupaj 57.

Po **vseh deželah** torej: Pokroviteljev 54, ustanovnikov 800, letnikov 4027, podpornikov 3176; **vseh družbenikov 8217**.

OPA ZKA: Pri onih podružnicah, ki svojih udov niso po kategorijah naznanile, privzeli smo jih k zadnji vsoti. — Slavna načelnštva so tako natisnena, kakor so bila vodstvu na zadnje objavljena.

Pokrovitelji

šolske družbe sv. Cirila in Metoda

po § 4, ki so vplačali vsaj po 100 gld.

1. **Mariborska posojilnica.**
2. **Banka „Slavija“.**
3. **Andrej Zamejle**, stolni kanonik v Ljubljani.
4. **Simon Pogačar**, umir. c. kr. voj. oskrbnik v Ljubljani.
5. **Dr. Pavel Turner**, zasebnik na Dunaji.
6. **Luka Svetec**, deželni poslanec, posestnik itd. v Litiji.
7. **Dr. Josip Vošnjak**, deželni odbornik v Ljubljani.
8. **Ivan Murnik**, cesarski svetnik, deželni odbornik v Ljubljani.
9. **Tomo Zupan**, gimn. profesor, konzistorijalec v Ljubljani.
10. **Dr. Lovro Vidrič**, odvetnik v Zagrebu.
11. **Jakob Hren**, c. kr. deželnosodnji svetnik v Celovcu.
12. **Ivan Vilhar**, hišnik in meščan v Ljubljani.
13. **Franc Ks. Souvan**, veletržec v Ljubljani.
14. **Dr. Jarnej Zupaneč**, predsednik not. zbornici v Ljubljani.
15. **Ivan Velkoverh**, tovarnar, mestni odbornik v Ljubljani.
16. **Anton Žlogar**, kurat na ljubljanskem Gradu.
17. **Dr. Josip Srnec**, odvetnik, deželni poslanec v Celju.
18. **Celjska posojilnica.**
19. **Mihael Vošnjak**, državni poslanec v Celju.
20. **Andrej Jurca**, veletržec na Ptuji.
21. **Franc Kalister**, veletržec v Trstu.
22. **Ivan Šabec**, veletržec v Trstu.
23. **Mnsgr. Anton Hrovatin**, † č. kanonik v Trstu.
24. **Savinjska posojilnica** v Žalci.
25. **Ivan Plantan**, c. kr. notar v Ljubljani.
26. **Gospa Ivana Kalister**, soproga veletržčeva v Trstu.
27. **Ivan Vrhovnik**, trnovski župnik v Ljubljani.
28. **Franc Kotnik**, † veleposestnik na Vrhniki.
29. **Mnsgr. prof. Andrej Elnšpieler** † v Celovcu.
30. **Ormoška posojilnica.**
31. **Oroslav Dolence**, mestni odbornik v Ljubljani.
32. **Jurij Jan**, častni kanonik in dekan v Dolini v Istri.
33. **Anton vitez Vleco**, graščak v Podgradu v Istri.
34. **Dr. Ivan Svetina**, gimn. profesor v Ljubljani.
35. **Maks Vršec**, zasebnik v Celju.
36. **Mestna občina** v Idriji.
37. **Josip Zelenik**, posestnik pri sv. Urbanu poleg Ptuja.
38. **Jakob Fon**, župnik v Kredi.
39. **Vas Šmartno pri Litiji.**
40. **Župnija št. Lambert.**
41. **Dr. Jernej Glančnik**, odvetnik v Mariboru.

42. Martin **Drčar**, župnik v Preski.
43. Andrej **Kalan**, stolni vikar v Ljubljani.
44. **Litijske in Šmartinske Slovenke I**, po zastopnici gospej Terezi Svetčevi.
45. Dr. Fran **Celestin**, vseučiliščni profesor v Zagrebu.
46. Ivan Nep. **Resman**, načelnik železnične postaje v Nabrežini.
47. Jakob **Gruden**, vpokojeni župnik v Turjaku.
48. Dr. Fran **Munda**, odvetnik in posestnik v Ljubljani.
49. Ivan **Volk**, kapelan na Trebelnem.
50. **Slovenski bogoslovec** centralnega semenišča v Gorici.
51. **Župnija Zagorije** ob Savi.
52. Gospica Vekoslava **Koblar-jeva** v Litiji.
53. Anton **Zarnik**, posestnik in trgovec v Krtini.
54. **Litijske in Šmartinske Slovenke II**, po zastopnici gospici Ljudmili Roblek-ovi.

Vodstvo

družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani
po volitvi v VI. veliki skupščini v Kámeniku, dné 23. jul. 1891.

1. *Prvomesnik*: Tomo **Zupan**, gimn. profesor, konzistorijalni svetnik, član c. kr. dež. šol. sveta Kranjskega, vodja deškega semenišča »Alojzijevišče«, mestni odbornik Ljubljanski itd. Izvoljen l. 1890.
2. Dr. Dragotin vitez **Bleiwels pl. Trsteniški**, primarij deželne bolnišnice, član c. kr. deželnega šolskega sveta, deželni poslanec, mestni odbornik itd. L. 1889.
3. Dr. Ivan **Dečko**, odvetniški kandidat, deželni poslanec, tajnik »Slov. društva« itd. v Celju na Štajarskem. L. 1889.
4. Gregor **Einšpieler**, župnik v Podkloštru, deželni poslanec itd. na Koroškem. L. 1889.
5. Ivan **Hribar**, Ljubljanski častni meščan, glavni zastopnik banke »Slavije«, dež. poslanec, mestni odbornik itd. L. 1890.
6. Matej **Močnik**, učitelj v p., odbornik »Vdovskega podpornega društva« in »Narodne Šole«, L. 1891.
7. Ivan **Murnik**, cesarski svetnik, deželni odbornik, član c. kr. deželnega šolskega sveta, tajnik kupčijsko-obrtne zbornice, mestni odbornik itd. L. 1891.
8. *Podpredsednik*: Luka **Sveteč**, c. kr. notar, deželni poslanec, posestnik itd. v Litiji. L. 1890.
9. Dr. Ivan **Tavčar**, odvetnik, deželni poslanec, mestni odbornik itd. L. 1890.

10. *Blagajnik*: Dr. Josip **Vošnjak**, dež. odbornik, član c. kr. dež. šolskega in zdravstvenega sveta itd. L. 1891.
11. Andrej **Zamejle**, stolni kanonik, konzistorijalni svetnik, član c. kr. mestnega šolskega sveta, predsednik I. Vincencijeve konference itd. L. 1891.
12. *Tajnik*: Anton **Žlogar**, c. kr. kurat na Gradu in veroučitelj na c. kr. strok. šoli za lesno industrijo. L. 1889.

Nadzorništvo

družbe sv. Cirila in Metoda:

1. Oroslav **Dolencec**, hišni pos. in svečar, mestni odbornik itd.
2. Franc **Povše**, ravnatelj v p., dež. in drž. poslanec, mestni odbornik itd.
3. Franc **Ravnikar**, dež. knjigovodja, vlastelin, mestni odbornik, predsednik »Glasbene Matice« itd.
4. Dr. Ivan **Svetina**, gimn. profesor, prefekt v Alojzijevisči.
5. Ivan **Vrhovnik**, trnovski župnik.

Razsodništvo

družbe sv. Cirila in Metoda:

1. Andrej **Kalan**, stolni vikar, urednik »Domoljubu«.
2. Dr. Alfonz **Mošć**, odvetnik, posestnik itd.
3. Dr. Franc **Munda**, odvetnik, hišni posestnik itd.
4. Ljudovik **Ravnikar**, deželno-sodiščni svetnik v p. itd.
5. Dr. Jarnej **Zupaneč**, predsednik not. zbornici, c. kr. notar, hišni posestnik itd.

Društveni zavodi.

I. Otroški vrtec v Celji.

Voditeljica: Č. prednica šolskih sester s. Lidvina **Purgaj**.

Vrtnarica: S. Vincencija **Lah**.

Škofjski nadzornik: Ivan **Krušič**, knez.-vlad. duhovni svetnik, gimn. profesor.

Družbeni nadzornik: Dr. Ivan **Dečko**, deželni poslanec, prvomestnik Celjske podružnice.

II. Otroški vrtec pri sv. Jakobu v Trstu.

Voditelj: Mihael **Kamušič**, vodiija družbene šole.

Vrtnarica: Antonija **Nadlišek**.

Škofjski nadzornik: Franc **Sila**, kapelan pri sv. Jakobu.

Družbeni nadzornik: M. **Mandić**, prvomestnik Tržaške moške podružnice, deželni poslanec itd.

III. Slovenska štirirazredna osnovna šola pri sv. Jakobu v Trstu.

Katehet: Franc Sila, duhovni pomočnik pri sv. Jakobu.
Voditelj-učitelj: Mihael Kamušelič.
Učiteljica: Josipina Delkin.
Učitelja: Ivan Kiferle in Fran Deleott.
Nadzornika: Ista.

IV. Otroški vrtec v Rojanu ali na Greti pri Trstu.

Voditelj: Mihael Kamušelič.
Vrtnarica: Irma Fabljani.
Škofjski nadzornik: Tomo Thaler, župnik v Rojanu.
Družbeni nadzornik: Dragotin Martelanec, prvomestnik podružnice sv. Cirila in Metoda na Greti.

V. Otroški vrtec v Pevni pri Gorici.

Vrtnarica: Viktorija Kavčič.
Škofjski nadzornik: Fran Košuta, prvostolni kanonik, dekan itd.
Družbeni nadzornik: Dr. Anton Gregorčič, bogoslovski prof., dež. in drž. poslanec, prvom. Goriške moške podružnice.

Družba podpira:

VI. Otroški vrtec v Podgori pri Gorici.

Vrtnarica: Ema Pehani.
Škofjski nadzornik: Ivan Filipič, dekan, župnik.

P. n. državni nadzorniki nadzorujejo i privatne zavode.

Članovina, darila, prošnje, pisma itd. naj se blagovoljno pošiljajo z naslovom:

**Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani.**

P. n. slavnim načelništvom, rodoljubom, narodnemu ženstvu, vsem prijateljem naše družbe in pospeševalcem narodnega šolstva iskrena zahvala in Božji blagoslov!

Pristavek: Po natisnjem »Vestniku V« se je 4. okt. 1891 ustanovila „Šentpeterska ženska podružnica“ — prva ženska v Ljubljani. Prvomestnica je gospa dr. Zarnikova, podpredsednica gospa Trček, zapisničarica in blagajničarica vrtnarica Justina Larič. Družbenic ima že nad 90.

Naznanila

priporočljivih domačih tvrdk, katere naj izvoli občinstvo v mestih in na deželi uvaževati pri naročevanju. — Pri naročilih naj se blagovoli dotični naročnik sklicevati na inzerat, priobčen v „Vestniku“.

Čisti dohodek naznanil namenjen je družbi
sv. Cirila in Metoda.

Domača tvrdka!

Fr. Petrič

Špitalske ulice št. 6 v Ljubljani poleg Lingarjeve ulice

priporoča svojo bogato zalogo najraznovrstnejšega

modnega in kramarskega blaga,

posebej še **sukno za moške in ženske obleke**,
dalje močno lepo **volneno blago** dvojne širokosti
meter od **50 kr.** višje. Največja izbira najcenejših
robcev za na glavo, **svilnatih** in **volnenih** v
najrazličnejših bojah, dalje **platno**, **kotonina**,
hlačevina, **volneno blago**, belo in barvano,
po najnižjih cenah.

Svoji k svojim!

Knjižice, primerne za otroke:

Jezus, dobri pastir,

to je lepe molitvice pri sveti maši itd.

Trdo vezana **20 kr.**, v usnju **36 kr.**, v usnju z zlato obrezo **50 kr.**

Molitvene bukvice za pobožno mladost.

Z navadnimi mašnimi molitvami. — Spisal J. Parapat.

V usnju **35 kr.**, v usnju z zlatim obrezkom **48 kr.**

Spomin na Jezusa pri sv. maši.

Trdo vezana **20 kr.**, v usnju **35 kr.**, v usnju z zlatim obrezkom **48 kr.**

Te knjižice so še posebno **lično vezane**, da so primerne za darila. Dobé se v raznih barvah.

Najprimernejši molitvenik za odraslo mladino obojega spola je:

RAFAEL

ali nauki in molitve za odraslo mladino.

Spisal **J. Kerčon.**

Polusnje **60 kr.**, platno z rudečim obrezkom **75 kr.**, usnje z rudečim ali marmoriranim obrezkom **80 kr.**, usnje z zlatim obrezkom **1 gl.**, šagrin z zlatim obrezkom **1 gl. 50 kr.**, rujavi šagrin z okovanjem, zaklepo, pozlačenimi platnicami **1 gl. 60 kr.**, rujavi šagrin z okovanjem, zaklepo, pozlačenimi platnicami in koščenim križcem **1 gl. 80 kr.**, gladek črn šagrin z napisom na platnicah (**nov jako okusen vez**) **1 gl. 80 kr.**, rujavi šagrin z okovanjem, zaklepo, žametom in koščenim križcem na platnicah **1 gl. 90 kr.**

Katoliška Bukvarna v Ljubljani,

Stolni trg št. 6.

Ceniki zastonj.

Priporočava preč. duhovščini in p. n. občinstvu vse v najino stroko spajoče delo v mestu in na deželi kot priznano reelno fino delo in najnižje cene. — Prekupcem posebno priporočava **oljnate barve v ploščevinastih pušicah.**

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

BRATA EBERL,

izdelovalca oljnatih barv, lakov, firnežev in napisov

— v Ljubljani —

za frančiškansko cerkevijo v g. J. VII-harja hiši števil. 4.

Opozarjava na naše izdelke, izložene v obrtni razstavi v dež. muzeji, Rudolfinum.

Ceniki na zahtevo.

Edina največja zaloga izvrstnega **Bartl-ovega** izvirnega

KARBOLINEJA, ki je jako uspešno sredstvo za ohranjenje lesa proti gnjilobi in glivam, preperelosti, črvojedom in žuželkam.

Ceniki zastonj

Lekarna v Ljubljani

poleg mestne hiše je stara nad 150 let.

V lekarni poleg rotovža gosp. *pl. Trnkoczy-ja* se dobivajo naslednje popisana **domača zdravila** vedno sveža (frišna) in se razpošiljajo proti poštnemu povzetju z obratno pošto.

Lekarn Trnkóczy-jeve firme je pet, in sicer: Na Dunaji: **Viktor pl. Trnkóczy, V.**, Hundsthurmerstrasse 113 (tudi kemična tovarna); **dr. Otón pl. Trnkóczy, III.**, Radetzkyplatz 17, in **Julius pl. Trnkóczy, VIII.**, Josefstädterstrasse 30; v Gradci (na Štajarskem): **Vendellu pl. Trnkóczy**; v Ljubljani: **Ubaldu pl. Trnkóczy**.

Schutzmarke.

Lekarna Trnkóczy-jeva

v Ljubljani priporoča:

Cvet zoper trganje (Gichtgeist) lajša izdatno in prežene **bolečine**. — Steklenica stane **50 kr.**, tucat **4 gl. 50 kr.**

Planinski zelišeni prsni sirup **kranjski za odrasčene in otroke**; razkroja sliz in lajša bolečine pri kašlju, hripavosti, vratobólu, prsnih in pljučnih boleznih. — Steklenica stane **56 kr.**, tucat **5 gl.**

Marijinceljske kapljice za želodec

so izvrstno uspešno, želodec krepilno, slezo ločilno, odvajno in slast do jedi oživljajoče zdravilo. — Steklenica 20 kr., tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Kri čistilne kroglice ne smeje bi se pogrešati v nobeni rodbini. So lahko odvajajoče, slezo odganjajoče zdravilo pri zabasanji, skaznem

želodci ter so na prodaj v škatljicah po 21 kr., jeden zamotek s 6 škatljicami stane 1 gl. 5 kr.

Esenca za želodec, 1 stekl. 10 kr., 1 tucat 1 gld., 5 tucatov samo 4 gld. 50 kr.

Angleški čudotvorni balzam, 1 steklenica 10 kr., 1 tucat 1 gld., 5 tucatov samo 4 gld.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga pri kravjih, konjskih in prašičjih notranjih boleznih. Zamotek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanju nog, otrpnjenji v boku, v križi itd., s kratka pri vnanjih boleznih in hibah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 steklenic z rabilnim navodom vred pa stane le 4 gld.

Našteta in razna zdravila ima U. Trnkóczy v Ljubljani.

Štefan Nagy,

5 Valvazorjev trg LJUBLJANA Valvazorjev trg 5

(prej Fr. Terček)

priporoča gg. stavbenim podjetnikom in sl. občinstvu
v mestu in na deželi veliko svojo zalogo **železnega,**
mesingastega, pakfonastega, bakrenega in
cinkastega blaga, kakor

pečij od litega železa,

posamne dele pečij in ognjišč za vzdavanje,
ključavničarskega blaga, orodja za mizarje,
usnarje, sedlarje in črevljarje, kovanih in
dratenih žebeljev, likalnikov (Bügeleisen) itd. itd.

Velika izbira posteklene in pocinjene

W **kuhinjske posode,** *W*

prenesljivih štedilnih ognjišč,

sploh vsakovrstnega

hišnega in kuhinjskega orodja.

Na izbero so dalje vsakovrstni **železni pozlačeni**

nagrobni križi,

ravnotežnice (vage), žage od litega železa, kôse in píle,

stavbinske železne potrebščine

kot: **traverze, stare železniške šine, dalje storje**
za štokadoranje, najboljše

W **kamniški cement,** *W*

ter pristni

dovski mavec (Lengensfelder Gyps)

itd. itd.

W Vnanja naročila izvrše se točno in
W po nizki ceni.

Anton Virant v Rudolfovem

priporoča svojo veliko zalogo

čisto platnenega zdravstvenega perila

po župnik Kneippovi metodi.

Edino pravo na Dolenjskem!

Naročila po pošti se točno izvršujejo.

Hišni telegraf

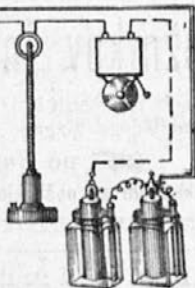
brez telefona

le gl. 4-50 in više.

Posamezni deli

za napeljavo strelvodov
hišnih telegrafov in tele-
fonov so na razpolago.

Za dobro, zanesljivo in
točno delo jamči. cena
je kar mogoče nizka.

JOSIP REBEK,

(prej Karol Ahčin)

ključarski mojster,

v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13,

priporoča svojo izborno zalogo lepih in trpežnih

šteditilnih ognjišč,

ter okov za okna in vrata; izdeluje tudi železne ograje v vsakovrstnih oblikah po poslanih uzorcih ali lastnem načrtu in sploh vsa ključarska dela po najnižji ceni. — Posebno opozarja na svojo na Kranjskem največjo zalogo

elektrotehničnih proizvodov,

katera omogočuje najzanesljivejšo vpeljavo telegrafov in hišnih telefonov v poljubni dolgosti. — Strelvode napeljuje na stolpe, dimnike in poslopja po najnovejšem zanesljivem načinu; popravlja tudi že napeljane pohabljenе strelvode, ter je preizkuša z elektrometrom.

Tovarna dežnikov

in solnčnikov

Mestni
priporoča svojo

trg 15,
veliko zalogo

dežnikov in

solnčnikov

v vseh velikostih in iz
različnega blaga

priprostitih in naj-
elegantnejših

☛ po najnižjih cenah. ☛

Prekupcem se pošiljajo obširni ceniki zastonj in franko.

Prva kranjska

tovarna oljnatih barv, fir-
neža, laka in kleja

AD. HAUPTMANN-a

v Ljubljani.

Zaloga:

Šolski drevored 6,
Semeniško poslopje.

Filijala:

Slonove ulice
števil. 10—12.

Andr. Druškovič,

trgovec z železnino,

v Ljubljani, Mestni trg št. 10,

priporoča v velikem izboru in po nizki ceni različne okove za okna in vrata, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, kakor vse pri stavbah potrebne stvari, priznано najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, lepa in močna

štedilna
ognjišča

in njih
posamezna
dela,

kuhinjsko
orodje

v
največej
izberi.

Velika izbora raznih ravnotežnic.

Vodnjakov

za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z malimi stroški na pravem mestu dobivati vodo; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe, ventile in železna okova.

 Lepo pozlačene nadgrobne križe.

Za poljedelstvo:

vsake vrste orodja: lepo in močno narejene pluge in pljučna, železne in lesene brane itd.

→ Poštna naročila se takoj in vestno izvrše. ←

Najnižje cene!

Glavni trg Fran Kollmann, v Ljubljani
priporoča sl. občinstvu, posebno preč. duhovščini in gg. učiteljem svojo veliko zalogo

Najnižje cene!

steklenega in porcelanskega blaga,
svetilk, cerkvenih svečnikov iz stekla in kovin. Zaloga Dittmarovih izdelkov po tovarniških cenah. Prevzema vsa steklarska dela in poprave pri novih in starih stavbah.

Cenilniki
zastonj
in franko.

Največja zaloga
šivalnih strojev
JAN. JAX,
Ljubljana.

Nizke cene. Ugodno plačevanje na obroke. — Stari stroji se zamenjavajo. Popravila se izdelajo hitro, dobro in ceno.

Izbrana zaloga najrazličnejših
biciklov, velocipedov, triciklov
itd. itd.

F. CASSERMANN,

zavod za izdelovanje oblek,
v Ljubljani, Šelenburgove ulice,
se priporoča *veleč. duhovščini* in *slav. občinstvu* v mestu in na deželi v izvršitev

iz najrazličnejše obleke *iz*
iz zanesljivo trpežnega blaga izdelane. V zalogi je vedno najbolje tu- in inozemsko sukno, tosking, la-
sting itd. — Cene primerne, delo fino, postrežba uljudna.

Vnanja naročila izvrše se vestno in najtočneje.

Anton Belec - a

delavnica kleparskih, ključavničarskih, kovaških,
kovino-tiskarskih, stavbenih in galanterijskih del
v Št. Vidu pri Ljubljani,

priporoča se prečast. duhovščini v izdelovanje
vsakovrstnih prav ličnih kositarskih **cerkvenih**
svetilnic ali **stalnic**, različnih **svečnikov**
itd. — Izdeluje vsakovrstna **stavbinska dela**
pri cerkvah, farovžih, **pokriva** in **prekriva**
zvonike, cerkvene strehe itd.

Izdeluje mnogovrstna, lepa ter trajna
železna štedilna ognjišča, umetne ključav-
ničarske, stavbinske in druge stvari.

Popravlja vse v njegovo stroko spadajoče
reči in pocinja (precinja) stare in nove posode.

Podpisani priporoča **preč. duhovščini** in **slav.**
občinstvu svojo

kamnoseško delavnico,

Kolodvorske **v Ljubljani** nasproti pre-
ulice **dilnici**

v kateri izdeluje **razna cerkvena dela**, kot so:
altarji, lece, obhajilne mize,
ograje, spomeniki itd.,
dalje priporoča svojo izborno zalogo
nagrobnih spomenikov,
katere oddaja **po najnižjih cenah.**

Velespoštovanjem

Alojzij Vodnik,
kamnosek.

Podpisani priporoča velečasni duhovščini, kakor
slavnemu občinstvu

čebelno-voščene sveče

za cerkev, procesije in pogrebe, gospodom trgov-
cem voščene zavitke, kakor tudi

 m é d

za prodajo v škaflih po 15, 20, 40 kg težkih prav
po ceni. — Za čebelarje

 izvrstni garantirani pitanec

v škatljah po 5 kg, 1 kg 50 kr., škatlja 30 kr., pošilja
se po pošti proti povzetju ali predplačilu. — Dobiva se
méd v satovji in pitanec v škaflih po 20–40 kg
prav po ceni.

Za birmo, božič, Miklavža itd. prodaja se

—≡ raznovrstna medenina ≡—
na debelo in drobno.

Kupuje se tudi vsaki čas
méd v panjih in sodčkih,
kakor tudi

✧ vosek in suho satovje ✧
po kolikor mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja
točno in pošteno postreži

OROSLAV DOLENEC,

svečar in lectar, trgovina z medom in voskom,

v Ljubljani,

Gledališke ulice št. 10.

J. Giontini - jeva knjigarna

v Ljubljani, Mestni Trg

priporoča in opozarja na nastopne ravnokar izišle knjige:

- Funtek-Hopfen*, Kako je izginil gozd, Povest 20 kr.
Leban Janko, Šestdeset malih povestij za
otroke . . . . . 16 „
Miklavčič-Amicis, Srce, 4 zvezki . . . . . à 20 „
Planinski J. P., Zbirka narodnih pripove-
dek za mladino, 2 zvezka, ... à 20 „
Tkalec Ivan, Tiun-Lin, Povest . . . . . 20 „
Tomšič Ivan, Nazorni nauk II. del (150 bar-
venih podob za prvi pouk najvažnejših strupe-
nih in pitomih rastlin). Cena gld. 3·50.

Zaloga pisalnega in risalnega orodja, svinčnikov,
papirja, kovert, trgovskih poslovnih knjig itd.

Knjigoveznica

IVANA BONAČA

Poljanska v Ljubljani Poljanska
cesta 10 cesta 10

priporoča se za

vezanje knjig.

Na prodaj ima molitvenike:

Marija sedem žalosti,

vezi po 90 kr., gld. 1·10, gld. 1·20 in gld. 1·30,

Molitvenik za dečke ali deklice,

vezi po 30, 35 in 50 kr. Na 12 izv. 1 nameček.

Telovniki, nogovice, normalno perilo.

Najnižje cene, točna postrežba.

Židovske ulice

Ferd. BILNA & KASCH

priporočata svojo bogato zalogo vsako-
vrstnih in jako trpežnih zimskih čevljev
(Filtzschuhe), zimskih in raznovrstnih najboljnih
prijemnih od 20 kr. do 2 glid.,
kravat in rokavic,

nepremócnih gumi-čevljev (Gummi-Ueberschuhe) za otroke,
gospode in gospé. Velika izbira pallo (Spazierstöcke), dišav itd.
Izdelujeta in imata v zalogi
kirurški obveze in kilne pasove
jamčeno najatanenejše in trpežne, istotako
kirurški priprave.
Potni kovčgi in torbice,
krišače, milo, blačniki.
LJUBLJANA.

Ameriško perilo, ohlton-zavratniki, manšete.

Najnižje cene, točna postrežba.

Umetne

zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne prouzroči nikakih bo-
lečin, ter opravlja vse **zobne operacije** in
zobna plombovanja

zobozdravnik A. PAICHEL,

v LJUBLJANI,

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

JOS. PAULIN v LJUBLJANI,

mejnarodna potovalna pisarna za **pri-
rejevanje posebnih vlakov** in pro-
daja **najugodnejših voznih listkov**
za potovanje po celem svetu.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje
v Londonu.

Podružn. za Avstrijo | Podružn. za Ogersko

DUNAJ,

PEŠTA,

Giselastrasse št. 1, | Franz-Josefpl. 5-6,

v hiši društva.

v hiši društva.

Društ. akt. 30. jun. 1890 fr. 111,610.613

Letni dohodki premij in obresti 30. jun. 1890 „ 20,084.349

Izplačitve za zavarovalne in rentne pogodbe. za
zakupnine itd. v dōbi društ. obstanka (1848) „ 234.804.082

V zadnji dvanajstmesečni poslovalni dōbi vlo-
žilo se je pri društvu za . . . . . „ 55,985.275

novih ponudb. vsled česar iznaša v dōbi
društvenega obstanka skupni znesek vlo-
ženih ponudb . . . . . frankov 1.666,812,555.

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba
police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

pri

Gvidu Zeschko-tu,

Tržaška cesta št. 3 b.

*Nedavno zavaroval se je pri „Greshamu“ Nj. ces.
visokost nadvojvoda Josip, kar pač zadostno znači solid-
nost in zanesljivost te zavarovalnice.*

Franjo Tomec,

pozlatar,

v Ljubljani, Streliške ulice števil. 14,

se najtopleje priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
v mestu in na deželi v **pozlačenje in prenavljanje**
altarjev, tabernakeljnov, lec, podob,
krstnih kamnov, nagrobnih križev,
soh, okvirov, sv. razpel, svečnikov itd.

Vse navedene stvari izgotavlja tudi **novе** trpežno,
okušno in zanesljivo, ter jamči za dobro delo, in pri-
meroma kaj **nizko ceno.**

Oljnate slike, če tudi so vsled starosti popolnem zamazane, očisti,
da so enake novim, ne da bi s čiščenjem sliko poškodoval.

Priporočilo in naznanilo preselitve.

Vže mnogo let na tukajšnjem trgu poslujoča
domača terdka

Peregrin Kajzel,

*trgovina s steklom in porcelanskim
blagom*

naznanja prečast. duhovščini in slarnemu občinstvu
v mestu in na deželi, da se preseli s **1. novem-**
brom letos iz hiše št. 15 na Starem Trgu v po-
polno novo urejeno prodajalnico

na Starem Trgu št. 13
v dr. Ahačičevi hiši

V zalogi ima najrazličnejšo steklovino:
svetiljke, cerkvene svečnike, podobe
v okvirih itd. itd.,

barveno steklo za božje hrame.

Prevzema v njegovo stroko spadajoča naročila

.....**|||||** pri stavbah **|||||**.....

katera izvršuje točno in po nizki ceni.

№ Največja izbira kuhinjskega orodja. №

Tinktura za želodec,

katero iz kineške rabarbare, kerhlikovcovega lubja in svežih pomerančnih olupkov prireja

Gabriel PICCOLI, lekar

„pri angelju“ v Ljubljani

je mehko, toda ob enem uplivno, **delovanje prebavnih organov urejajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje.** — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 stekl. velja gl. 1-36, z 55 stekl., 5 Kg. teže, velja gl. 5-26. Poštino plača naročnik. Po 10 kr. stekleničico prodaja **lekarna G. Piccoli, „pri angelju“ v Ljubljani na Dunajski cesti.**

Že več let uživam Vašo izvrstno „Tinkturo za želodec“ in sprevidim, da ni za moje telo boljšega zdravila, kakor je ravno vaša Tinktura, kateri dajem veliko prednost. Ne vem, kako bi bilo z mano, ako bi ne imel Vaše izvrstne tinkture.

Meden J., Begunje, p. Cerknica.

Priznано
 najboljše in najcenejše

ČEBELNO-VOSČENE SVETČE

priporočā
PAVEL SEEMANN
 v LJUBLJANI.

ANTON OBREZA,

tapetnik in dekoratér,

v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 4,
 kot **narodna tvrđka** priporočljiva vsemu sloven-
 skemu razumništvu za nakupovanje

žimnic, modrocev
 na peresih (Feder-
 matratzen),

divanov,
 salonskih garnitur,
 otoman

in vsega v to stroko spadajočega dela.

Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje.

JIS Naročniki izven Kranjske in oni na meji dobē
JIS vsa naročila, ako se sklicujejo na inserat v tem
JIS „Vestniku“, franko po železnici doposlana.